

ΒΑΣΚΑΝΙΑ - ΜΑΤΙΑΣΜΑ - ΞΕΜΑΤΙΑΣΜΑ – ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΙ

Η ΒΑΣΚΑΝΙΑ

Από τούς χρόνους τής αρχαιότητας η **βασκανία** ταυτίστηκε μ' αυτό πού σήμερα αποκαλούμε **μάτιασμα**.

Σήμερα μάλιστα όταν ακούμε τήν λέξη βασκανία αμέσως έννοούμε μόνο το μάτιασμα καί τίποτα άλλο.

Γι' αυτό θά πρέπει νά κάνουμε μιά διάκριση ανάμεσα στην βασκανία καί στο μάτιασμα.

- **Η Βασκανία** εἶναι κάτι τό άσυνήθιστο. Κάτι τό φοβερό, τό άνυπόφορο, τό σατανικό.

- **Μάτιασμα** εἶναι μιά παλιά πρόληψη καί δεισιδαιμονία ότι ό κακός μέ το βλέμμα του μπορεῖ νά βλάψει εκείνον πού φθονεί.

Βεβαίως ή Έκκλησία έχει εύχές πού κάνουν λόγο για «βάσκανον όφθαλμόν».

Οί άναφορές αυτές έξηγοῦνται εύκολα, χρειάζεται όμως προσοχή, για νά μήν ύπάρξουν παρανοήσεις. Η φράση «βάσκανος όφθαλμός» προέρχεται από τήν Άγία Γραφή καί σημαίνει τόν φθονερό άνθρωπο, τόν κακό, τόν άνελεήμονα, τόν άσπλαχνο, ένώ τό αντίθετο, «καλό μάτι», σημαίνει τόν καλό άνθρωπο, τόν εύσπλαχνο, τόν ψυχόπονο.

Στήν συνέχεια ή φράση «βάσκανος όφθαλμός» επεκτάθηκε στους ανθρώπους πού σάν ύποχείρια του σατανά άσχολοῦνται μέ μαγεῖες, μαντεῖες, ξόρκια καί όλα τά σχετικά.

Βασκανία έννοεῖ ή Έκκλησία τόν φθόνο καί τό κακό πού κάνουν κάποιοι κινούμενοι από φθόνο.

Το κακό αυτό μπορεῖ νά εἶναι μιά βλαπτική πράξη ή μιά συκοφαντία ή μιά κατάρα ή μιά δαιμονική ένέργεια ή ανθρωπίνη επίδραση ([βλέπε τον μηχανισμό δημιουργίας της – Τα Στοιχειακά ►](#)).

Συχνά ακοῦμε ανθρώπους νά λέγουν ότι ύποφέρουν σωματικά, διότι κάποιο βάσκανο μάτι τούς βάσκανε. Αύτός πού φθονεῖ καί μισεῖ τόν συνάνθρωπό του εἶναι δυνατόν νά τόν έξοντώσει καί σωματικά. Σχεδόν πάντοτε ό φθονερός προσπαθεῖ νά έξοντώσει τό θύμα του ήθικά-ψυχικά, γι' αυτό ό κατ' έξοχήν βάσκανος καί φθονερός διάβολος όνομάζεται καί ανθρωποκτόνος καί μισάνθρωπος.

Πρέπει νά γνωρίζουμε ότι ή βασκανία δέν επιδρά μόνον στον άνθρωπο, αλλά καί στα ζώα καί στα φυτά. Εἶναι δυνατόν νά δοῦμε φυτό νά ξεραίνεται, καθώς επίσης καί ζωο νά πεθαίνει από βασκανία. Τό βάσκανο μάτι προκαλεῖται καί ενεργεῖ από τήν όμορφιά του άλλου, τήν κομψότητα, τήν άνδρεία, τήν εύτυχία κ.τ.λ.

Ὁ ἅγιος Νεκτάριος καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μᾶς ἀναφέρουν ὅτι ἡ βασκανία εἶναι πάθος. Ὁ βάσκανος λυπεῖτε καί λειώνει μέσα του καί θεωρεῖ ὅλους τούς ἄλλους ἀνθρώπους ἐχθρούς του, ἀκόμα καί ὅσους δέν τόν ἔχουν βλάψει ἢ ἀδικήσει. Καί τονίζει ὁ ἅγιος Νεκτάριος στό βιβλίο του « γνῶθι σ' αὐτόν », ὅτι σάν αἰτία τῆς βασκανίας διακρίνει ὅτι ὑπάρχει μέσα στήν καρδιά τοῦ βάσκανου ἀνθρώπου, τό μίσος, ἡ ζήλια καί ὁ φθόνος. Γι' αὐτό καί κατατάσσει τήν βασκανία στά πάθη.

Ὁ φθονερός, ὅταν βλέπει κάτι τό καλό στόν ἄλλο, ὑποφέρει. Τό ἴδιο παθαίνει καί ὁ πανοῦργος διάβολος. Διάβολος καί φθονερός φθονοῦν τό καλό τοῦ ἄλλου.

Ἔχουν μεταξύ τους τό κοινό αὐτό σημεῖο. Καί ὁ διάβολος τό «ἐκμεταλλεύεται». Περνᾷ μέσα ἀπ' αὐτό, (τόν φθόνο) τήν κακία του στούς ἀνθρώπους.

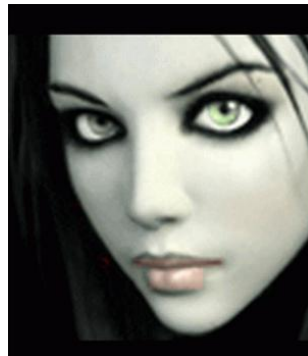
Ὁ φθόνος ἐνός φθονεροῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀγωγός, ἀπ' ὅπου διοχετεύεται στίς ἀνθρώπινες ψυχές τό δηλητήριο (βασκανία) τοῦ διαβόλου. Ἡ βασκανία εἶναι μία δαιμονική ἐνέργεια, πού γίνεται μέσω τῶν φθονερῶν ἀνθρώπων, «...ἀπέλασον πᾶσαν διαβολικήν ἐνέργειαν, πᾶσαν σατανικήν ἔφοδον».

Δέν εἶναι, λοιπόν, ἡ βασκανία μιά ἀπλή ἐνέργεια τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλά εἶναι ἕνα πάθος φοβερό. Πίσω δέ ἀπό ἕνα πάθος, κρύβεται πάντοτε ἕνας δαίμονας κατά τόν ἅγιο Νεκτάριο καί τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐδῶ, λοιπόν, οἱ Ἅγιοι μᾶς λέγουν ὅτι ὑπάρχει ὁ «βάσκανος δαίμονας».

Οἱ ἐκκλησιαστικοί συγγράφεις καί οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀρνοῦνται τήν βασκανία, δηλαδή τόν φθόνο καί τίς βλαπτικές ἐνέργειες πού ἐκπορεύονται ἀπό αὐτόν. Εἰδικά μάλιστα τίς περιπτώσεις βασκανίας πού δέν ἔχουν ἐμφανή τήν προέλευσή τους τίς ἀποδίδουν στήν ἐπήρεια τοῦ πονηροῦ. Γενικά θεωροῦν τήν βασκανία ὡς ἔργο τοῦ διαβόλου καί πράξη φθόνου. Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔγραψε καί λόγο «περί φθόνου καί βασκανίας».

Ἡ Ἐκκλησία συνέθεσε καί εἰδική εὐχή κατά τῆς βασκανίας, μέ τήν ἔννοια τοῦ φθόνου.

ΤΟ ΜΑΤΙΑΣΜΑ

Ὅπως προαναφέραμε ὑπάρχει διαφορά μεταξύ βασκανίας καί ματιάσματος.

Ἡ διαφορά αὐτή φαίνεται καί ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ἐνῶ ἔχει συντάξει εὐχές εἰδικές γιά τήν περίπτωση τῆς βασκανίας, δέν παραδέχεται, ἀπορρίπτει τό μάτιασμα.

Πρόκειται γιά μιά παλιά πρόληψη καί δεισιδαιμονία ὅτι ὁ κακός μέ τό βλέμμα του καί μόνο, ἀκόμα καί ἐξ ἀποστάσεως, ἐξ αἰτίας κάποιας μαγικῆς ἐπιδράσεως, μπορεῖ νά βλάψει τόν φθονούμενο. Αὐτό φυσικά δέν εἶναι σωστό, καί ἡ Ἐκκλησία μας δέν τό παραδέχεται.

Πιστεύεται ότι τό κακό μάτι εἶναι ἀποτέλεσμα κακόβουλης ἢ καί ἀπλά κάποιας μαγνητικῆς ἐπιδράσης ἢ ὁποία εἶναι ἀρκετά ἰσχυρή σέ μερικά ἄτομα. Μέ ἄλλα λόγια τό μάτιασμα δέν εἶναι τίποτα περισσότερο ἀπό τήν ἀσυνείδητη ἐκπομπή σέ μεγάλη ἔνταση χαμηλοῦ μαγνητικοῦ δυναμιμοῦ. Αὐτός πού ματιάζει συνήθως εἶναι ἄτομο προικισμένο μέ ἰσχυρή θέληση, καί ὅτι μπορεῖ νά ἐπιβληθεῖ μόνον σέ ἄτομα μέ ἀσθενή θέληση, πού βρίσκονται σέ ἄσχημη ψυχική κατάσταση, καί γενικά πιά ἀδύναμα

Τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποδέχεται τήν βασκανία καί ἀπορρίπτει τό μάτιασμα δέν σημαίνει ὅτι ἀντιφάσκει. Δέν πρόκειται γιά ἀντίφαση, ἀλλά γιά διαχωρισμό δύο διαφορετικῶν πραγμάτων. Σέ ἀντίφαση καί σύγχυση βρίσκονται ὅσοι λεγόμενοι Χριστιανοί ἀπό τήν μιά κάνουν τόν σταυρό τους καί ἀπό τήν ἄλλη τρέχουν σέ ξόρκια καί μάγια. Ἡ Ἐκκλησία δέν δέχεται ὅτι ἡ ἀπλή ματιά ἑνός ἀνθρώπου μπορεῖ ἀπό ἀπόσταση νά προκαλέσει μέ μαγικό τρόπο κακό σέ κάποιον ἄλλο. Εἶναι ἀπαράδεκτες γιά ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας οἱ προλήψεις καί δεισιδαιμονίες ὅτι κάποιος ἔχει τήν ιδιότητα νά ματιάζει, μόνον καί μόνον ἐπειδή γεννήθηκε τήν τάδε ἡμέρα ἢ ἐπειδή ἔχει στό πρόσωπο τοῦ κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ἢ ὅτι κάποιος ματιάζεται εὐκόλα, ἢ ὅτι μπορεῖ νά αισθανθεῖ ἄσχημα καί ἀδιάθετος, ἐπειδή τάχα κάποιος τόν μάτιασε, καί ἄλλες τέτοιες ἀηδίες.

Ἐννοεῖται ὅτι, ὁ φθονερός ἀνθρωπος ὅταν δεῖ τό θύμα τοῦ καί τό φθονήσει, αὐτό εἶναι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ πού μπορεῖ νά ἀκολουθήσει. Ἐπομένως αὐτή ἡ φθονερή ματιά, εἶναι ἀπό ὄλους ἀνεπιθύμητη.

Μέ ὅσα ἀναφέραμε καί ἐξηγήσαμε μέχρι ἐδῶ ξεκαθαρίζεται τό θέμα τῆς βασκανίας ἀπό Ὁρθόδοξη ἄποψη. Ἐπίσης ἐξηγοῦνται καί ἐκφράσεις ὅπως «ἡ βασκανία σέ ὀρισμένες περιπτώσεις μπορεῖ νά ἀποβεῖ θανατηφόρος», δέν ἐννοεῖται ὅτι κάποιος μπορεῖ μέ τό βλέμμα του νά σκοτώσει ἕναν ἄλλο (αὐτό εἶναι ἀνόητη, μαγική, εἰδωλολατρική καί ἀντιχριστιανική ἀντίληψη), διότι τότε θά εἶχαν φονευθεῖ οἱ μισοί ἀνθρωποι τῆς γῆς χωρίς πολέμους καί ἐγκλήματα καί φονικά ὄπλα.

Ἡ Ἐκκλησία θέλοντας νά βοηθήσει τά μέλη της, συμπεριφερόμενη μέ πολλή συγκατάβαση καί ἀγάπη, περιέλαβε στό Εὐχολόγιό της καί στίς σχετικές εὐχές γιά τήν βασκανία, λέξεις στίς ὁποῖες ἔδωσε τό σωστό νόημα καί περιεχόμενο. Δυστυχῶς πολλές φορές παρατηρεῖται ἡ ἐσφαλμένη λαϊκή δοξασία νά ἐπικρατεῖ, νά ἐπιβάλλεται καί σιγά-σιγά νά ἀλλοιώνει τήν γνήσια ὀρθόδοξη διδασκαλία, σέ σημεῖο ἄλλα νά λέμε καί ἄλλα νά καταλαβαίνουμε.

Ποιούς ἀνθρώπους ὁμως πιάνει ἡ Βασκανία;

Σύμφωνα μέ τόν Ἀββά Ἡσαΐα, ὁ ἀνθρωπος ὁ ὁποῖος γίνεται θύμα τῆς βασκανίας εἶναι αὐτός πού ἐνδιαφέρεται γιά τήν γνώμη τοῦ ἄλλου κόσμου γιά τόν ἑαυτό του καί γενικά ἀναζητεῖ τήν καλή ἀποδοχή καί ἐκτίμηση τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Γιά τόν Ἀββά Ἡσαΐα, εὐκόλα θύματα τῆς βασκανίας εἶναι γενικῶς οἱ ἀνθρωποι, πού κρύβουν μέσα τους ὠραιοπάθεια, φιλαυτία, ὑπερηφάνεια, ἐγωκεντρισμό, κενοδοξία, ἐπιδειξιμανία καί γενικά μέσα στήν καρδιά τους κυριαρχεῖ μεγάλος ἐγωισμός καί μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό τους. Ὅλα αὐτά τά πάθη τῆς ψυχῆς τά ἐκμεταλλεύεται ὁ βάσκανος δαίμονας καί δημιουργεῖ στόν ἀνθρωπο ψυχοσωματικές ἀνωμαλίες.

Ἐφόσον ἡ βασκανία εἶναι χτύπημα τοῦ σατανᾶ στόν ἀνθρωπο, εἶναι λογικό νά «χτυπιόνται» ἀπό τήν βασκανία, ὅσοι δέν εἶναι ἐφοδιασμένοι μέ ὄπλα, πού πολεμοῦν καί συντρίβουν τόν διάβολο (νηστεία, προσευχή, ἐξομολόγηση, θεία Κοινωνία) δηλαδή, πού δέν ζοῦν τήν μυστηριακή ζωή τῆς Ἐκκλησίας..

Μέσα προστασίας από την βασκανία.

Όσοι άνθρωποι αισθανθούν οι ίδιοι ή κάποιος δικός τους τήν έπήρεια τής βασκανίας, πρέπει νά τρέχουν στόν Ίερέα νά τούς σταυρώσει μέ τόν σταυρό, πού έχει μεγάλη δύναμη κατά τών πονηρῶν πνευμάτων, καί νά τούς διαβάσει τήν ειδική εϋχή κατά τής βασκανίας.

Υπάρχουν βέβαια καί άλλα μέσα τής πίστεώς μας, μέ τά όποια έπικαλούμαστε τήν δύναμη τοϋ μεγάλου Θεοϋ καί μπορούμε νά άποτρέψουμε κάθε κακό. Πρέπει όμως νά έχουμε υπόψη μας ότι κανένα άγιαστικό μέσο τής Έκκλησίας δέν μās βοηθά χωρίς μία άπαραίτητη προϋπόθεση, τήν πίστη. Πρέπει νά έχουμε πίστη σταθερή καί άκλόνητη καί χωρίς άμφιβολίες στόν Κύριό μας Ίησοϋ Χριστό καί στήν διδασκαλία του. Καί αυτή ή πίστη μεταφράζεται σέ έργα, τά όποια εἶναι ή πίστη στά θεόπνευστα λόγια τής Άγίας Γραφής, δηλαδή τό νά εφαρμόζουμε καί νά ακολουθοϋμε τίς έντολές τοϋ Θεοϋ στήν ζωή μας, τό νά έκκλησιαζόμαστε τακτικά, ή θερμή προσευχή, νά έξομολογούμαστε καί νά κοινωνοϋμε συχνά. Τότε βεβαίως κανένα κακό, καμία έπιβουλή, καμία βασκανία δέν μπορεί νά μās βλάψει, καί κυρίως δέν μπορεί νά μās άπομακρύνει άπό τήν πίστη καί άπό τήν σωτηρία τής ψυχής μας. Μέ τήν προσευχή έπικοινωνοϋμε μέ τόν Θεό. Μέ τήν έξομολόγηση άπαλασσόμαστε άπό τίς άμαρτίες μας, οί όποίες εἶναι βάρος στήν ψυχή μας καί τεἶχος πού έμποδίζει τήν χάρη τοϋ Θεοϋ, νά μās άγιάσει καί νά μās προστατέψει. Μέ τήν θεία Κοινωνία ένωνόμαστε μέ τόν ίδιο τόν Θεό καί γινόμαστε καί έμεἶς «θεοί κατά χάριν». Αυτά εἶναι τά κυριότερα άγιαστικά μέσα καί φυλαχτά πού μέ πολλή άγάπη προσφέρει ή μητέρα Έκκλησία σέ κάθε παιδί της, πιστό μέλος της. Από αυτά ξεκινώντας καί μέ τίς συμβουλές πάντοτε τοϋ πνευματικοϋ μας πρέπει νά χρησιμοποιοϋμε καί τά υπόλοιπα, τό σημεἶο τοϋ Σταυροϋ, τίς εϋχές άπό τόν Ίερέα, τόν μικρό καί τόν μεγάλο Άγιασμό καί λοιπά. Προσοχή, λοιπόν, καί μακριά άπό κάθε τί πού δέν εἶναι έκκλησιαστικό μέσο άγιασμοϋ.

Πολλοί άνθρωποι έπινόησαν κατά τής βασκανίας διάφορα μέσα, όπως τά φυλαχτά, γιά νά τά φορῶνε όσοι βασκαίνονται. Η Έκκλησία προσπαθώντας νά προφυλάξει τά μέλη της άπό κάθε πλάνη δέν έπιτρέπει στους Χριστιανούς νά χρησιμοποιοϋν αυτά τά φυλαχτά (χάντρες, φύλλα, λουλούδια, έκκλησιαστικά αντικείμενα καί λοιπά), γιατί όλα αυτά προϋποθέτουν μία μαγική αντίληψη λειτουργίας καί προστασίας, τελείως άντιχριστιανική. Επίσης άπαγορεύεται νά χρησιμοποιοϋνται διάφορα «έξορκιστικά» λόγια κατά τοϋ «ματιάσματος» άπό άντρες ή γυναἴκες, γιατί όλα αυτά τά «λαϊκά» μέσα καί οί σχετικές αντίληψεις καί δεισιδαιμονίες εἶναι εἶδος μαγείας καί παγανισμοϋ, όπως άναφέρει καί ό άγιος Νικόδημος ό Άγιορείτης στό βιβλίο τοϋ « Χρηστοθήθεια τών Χριστιανῶν ».

Κάθε άλλο πέρα άπό τίς εϋχές τής Έκκλησίας άποτελεἶ άρνηση τής πίστεως. Κάθε άλλο «ξόρκι» άπομακρύνει άπό τόν άνθρωπο τήν χάρη τοϋ Άγίου Πνεύματος καί τόν άφήνει άνίσχυρο μπροστά στίς «μεθοδεἶες τοϋ πονηροϋ».

Προσοχή καί άπό κάποια φυλαχτά πού όρισμένοι έπιτήδειοι παρουσιάζουν ως φυλαχτά «τής Έκκλησίας». Καί τί δέν βρίσκει κανείς μέσα στά φυλαχτά! Μαζί μέ τά ιερά αντικείμενα (λάδι άπό τήν καντήλα κάποιου Άγίου, κηρομαστίχη άπό τά έγκαίνια, τεμάχιο άπό τήν παντόφλα τοϋ άγίου Σπυρίδωνος κ.λ.π.) θά βρεἶ ρίγανη, άπήγανο, σκόρδο, μπαρούτι, φιδοκέφαλα, κόκκαλα νυχτερίδας, κομμάτι άπό τόν άφαλό τοϋ παιδιοϋ καί τόσα άλλα.

Εἶναι δυνατόν αυτά νά άποτελοϋν φυλαχτό τών ανθρώπων; Άσφαλῶς όχι.

Άπεναντίας, μολύνουν καί τά άλλα, τά ιερά αντικείμενα.

Καί κάτι ακόμη. Στίς ημέρες μας, δυστυχώς, τά φυλαχτά ἔχουν γίνει ἀντικείμενο ἐμπορίου τῶν μικροπωλητῶν. Στά διάφορα θρησκευτικά πανηγύρια, οἱ μικροπωλητές πουλοῦν φυλαχτά, τά ὁποῖα μέσα ἔχουν μόνο λίγο βαμβάκι ἢ ἐφημερίδες, ἀπλά γιά νά φαίνονται ὅτι κάτι ἔχουν. Καί αὐτά τά πουλοῦν ὡς φυλαχτά τῆς Τήνου κ.λπ. Εἶναι ἀπαράδεκτο τό φαινόμενο νά κρέμονται στίς εἰκόνες τῶν Ναῶν ἀνάγλυφα μεταλλικά ὁμοιώματα, τά ὁποῖα πολλοί χριστιανοί τά χρησιμοποιοῦν ὡς φυλαχτά, ἢ τό νά πηγαίνουν ἐσώρουχα ἀπαιτώντας ἀπό τόν Ἱερέα νά τά τοποθετήσῃ κάτω ἀπό τήν ἀγία Τράπεζα. Μέ τόν τρόπο αὐτόν γίνεται εκμετάλλευση τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος καί βεβήλωση τῆς Ὁρθοδόξου πίστεώς μας.

Τίθεται τό λογικό ἐρώτημα :

Εἶναι δυνατόν νά χρησιμοποιοῦν οἱ χριστιανοί τέτοια φυλαχτά ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὅποιος χρησιμοποιεῖ «ξόρκια» καί «φυλαχτά» καί «χαϊμαλιά» εἴτε γιά τόν ἑαυτό του εἴτε γιά δικούς του ἀνθρώπους, πρέπει νά ξέρει ὅτι ἔτσι μολύνει τό βάπτισμά του, δείχνει ἀπιστία καί ἀσέβεια πρὸς τόν Θεό, καί ἐπομένως ἀντί νά προστατεύεται ἀπό τό κακό, παραδίδει τόν ἑαυτό του σέ μισάνθρωπες ἐπιρροές.

Υπάρχουν βέβαια τά χριστιανικά φυλαχτά τῆς Ἐκκλησίας, τά ὁποῖα μποροῦν καί πρέπει νά μεταχειρίζονται οἱ πιστοί. Τό καλύτερο φυλαχτό εἶναι ὁ Σταυρός, πού πρέπει νά φορᾶνε ὅλοι οἱ Χριστιανοί, γιατί οἱ δαίμονες φοβοῦνται τήν δύναμή του, γιατί εἶναι τό φυλακτήριο ὅλου τοῦ κόσμου.

ΤΟ ΞΕΜΑΤΙΑΣΜΑ

Εφόσον ἡ Ἐκκλησία μας ἀπορρίπτει τό μάτιασμα, ἀπορρίπτει ἐπομένως καί τό λεγόμενο ξεμάτιασμα, πού γίνεται ἀπό λαϊκοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐμπειρικά τό μαθαίνουν ἀπό ἄλλους καί ἐμπειρικά τό ἐφαρμόζουν καί κανεῖς δέν γνωρίζει τό «πῶς» καί τό «γιατί», ἀφοῦ εἶναι σκοτεινή, κρυφή καί ἀνεξερεῦνητη ἢ προέλευση αὐτοῦ τοῦ ξεματιάσματος.

Ἐπίσης τό ξεμάτιασμα μέ τό λάδι στό ποτήρι ἢ τό ξεμάτιασμα μέ τήν πετσέτα ἢ τό ξεμάτιασμα μέ τό καρβουνάκι εἶναι τελετές παρμένες ἀπό τήν Μαύρη Μαγεία, γι' αὐτό ὁ Χριστιανός δέν πρέπει ποτέ νά ξεματιάζει ἢ νά ξεματιάζεται μ' αὐτούς τούς τρόπους.

Εἶναι ἀδιανόητο καί πέρα ἀπό κάθε χριστιανική ἀντίληψη τό νά βλέπει κανεῖς μάτια γυάλινα γαλάζια νά κρέμονται σέ σπίτια ἢ σέ γραφεῖα, στά αὐτοκίνητα ἢ καί στόν λαιμό μαζί μέ τόν σταυρό, ὡς μέσον ἀποφυγῆς ἀπό τό κακό μάτι. Τό νά κρεμᾶνε σκόρδο ἢ πέταλο ἀλόγου, στήν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ ἢ τοῦ καταστήματος.

Ἅλα αὐτά δέν ἔχουν σχέση μέ τήν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας καί προφανῶς προέρχονται ἀπό λαϊκές καί παλιές εἰδωλολατρικές δοξασίες καί πρακτικές ἀκαθόριστες, γι' αὐτό καί εἶναι ἀπαράδεκτα γιά τούς πιστούς καί δέν τιμοῦν τήν σύγχρονη «προοδευτική» ἐποχή μας. Εἶναι ἐκδηλώσεις ἄγνοιας, ἀπιστίας καί παγανισμοῦ.

ΟΙ ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΙ

Σήμερα γίνεται πολύς λόγος γιά τούς ἐξορκισμούς. Οἱ εὐχές τῶν ἐξορκισμῶν εἶναι εὐχές εἰδικές πού διαβάζονται σέ ἀνθρώπους πού ἔχουν δαιμονιστεῖ. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀντιμετωπίζει ὅσους ἔχουν ἀνάγκη τῶν ἐξορκισμῶν ὡς ἀσθενεῖς. Καί οἱ ἀσθενεῖς εἶναι δύο εἰδῶν. Ἄλλοι εἶναι οἱ ἀσθενεῖς πού ἔχουν πρόβλημα μέ τό σῶμα καί ἄλλοι εἶναι ἐκεῖνοι πού ἔχουν ἀσθένεια ψυχική. Ὅμως ἡ Ἐκκλησία τόν ἀσθενή δέν τόν ἀντιμετωπίζει μονομερῶς, δηλ. δέν διαβάζει μόνο εὐχές γιά τό σῶμα, ἀλλά συγχρόνως διαβάζει εὐχές καί γιά τήν ψυχή. Ἄλλωστε συμβαίνει, ὅταν ἀσθενεῖ τό σῶμα, νά ἀσθενεῖ καί ἡ ψυχή, καί τό ἀντίθετο, (Ἀπό τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν ἀσθενεῖ τό σῶμα, ἀσθενεῖ μου καί ἡ ψυχή). Ἡ δαιμονοπληξία εἶναι μιά μορφή θά λέγαμε ἀσθένειας πού ἔχει νά κάνει κυρίως μέ τήν ψυχή καί στήν συνέχεια καί μέ τό σῶμα. Γιατί ὁ ἄνθρωπος πού κυβερνᾶται ἀπό δαιμόνια δέν ταλαιπωρεῖται μόνο ψυχικά, ἀλλά πρόεκταση τῆς ψυχικῆς του ἀσθένειας εἶναι καί ἡ ταλαιπωρία τοῦ σώματός του. Γιά τόν λόγο αὐτό ἡ δαιμονοπληξία εἶναι κατάσταση τῆς ψυχῆς ταυτόχρονα δέ καί τοῦ σώματος. Ἐξορκισμούς διαβάζει ἡ ἅγια μας Ἐκκλησία σήμερα σ' ἐκείνους πού εἶναι δαιμονισμένοι, καί γενικά σ' ἐκείνους πού βρίσκονται κάτω ἀπό τήν κυριαρχία, τήν ἐξουσία τοῦ διαβόλου. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἐξορκισμοί δέν διαβάζονται εὐκαίρως ἀκαίρως, ἀλλά μόνον κατόπιν προσεκτικοῦ ἐλέγχου ἐκείνου πού τούς ζητᾷ ἢ πού ζητοῦν ἄλλοι γιά κάποιον συγγενή ἢ φίλο τους.

Συνήθως ὑπάρχουν καί ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐνῶ δέν παρουσιάζουν κανένα σύμπτωμα δαιμονοπληξίας παρ' ὅλα αὐτά ζητοῦν νά τούς διαβαστοῦν οἱ ἐξορκισμοί. Ἡ ἐπίμονη ἀπαίτηση ἐκ μέρους κάποιων πιστῶν γιά τίς εὐχές τῶν ἐξορκισμῶν δέν σημαίνει ὅτι οἱ ἱερεῖς πρέπει νά ὑποκύπτουν σέ τέτοιες ἐπιθυμίες. Ἀπαιτεῖται ἔρευνα πνευματική καί ἐξομολόγηση προκειμένου νά ἐξετασθεῖ μέ τόν καλύτερο δυνατό τρόπο ἐκεῖνος πού ζητᾷ αὐτές τίς εὐχές.

Νά έρευνηθεῖ τό κίνητρο καί ἡ πνευματική κατάσταση ἐκείνου πού ζητάει τήν ἀνάγνωση τῶν έξορκισμῶν. Παράλογη χρησιμοποίηση τῶν έξορκισμῶν ἢ χωρίς τήν κατάλληλη ἔρευνα ἐγκυμονεῖ γιά τούς ἀνθρώπους κίνδυνο καί μεγάλη ταλαιπωρία ἀπό τίς ἐπιθέσεις τοῦ διαβόλου.

Ὁ δαίμονας δέν φεύγει μόνος του ἢ ἂν φύγει, ἀποχωρεῖ προσωρινά, καί μετὰ ἐπιστρέφει δριμύτερος σύμφωνα μέ τήν γραφή: «Πορεύεται καί παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καί εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καί γίνεται τά ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων».

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὅσο ὁ ἀνθρωπος ἀπομακρύνεται ἀπό τόν Θεό καί τά ἱερά μυστήρια τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τόσο γίνεται εὐάλωτος στόν δαιμονισμό. Ἄλλωστε καί στό ἱερό Εὐαγγέλιο ὑπάρχει περίπτωση δαινομισμοῦ πού προῆλθε ἀποδοκιμασία τήν ὁποία ἐπέτρεψε ὁ Θεός. Ὁ διάβολος δέν ἔχει καμιά ἐξουσία στόν ἀνθρωπο. Ἐξουσία ἀποκτᾷ μόνον, ἂν ὁ ἴδιος ὁ ἀνθρωπος δώσει τόπο καί δικαιώματα νά τόν κυριεύσει. Καί σήμερα πολλοί ἀνθρωποι ξεχνοῦν τήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ, τόν τακτικό ἐκκλησιασμό τους καί μπλέκουν ἀκολουθώντας διάφορες ἀνατολικές ἀποκρυφιστικές θρησκεῖες ὅπου ἐπικρατεῖ ὁ ἄρχων τοῦ σκότους, διάβολος. Αὐτή ἡ κατάσταση ὀδηγεῖ σέ δαιμονισμό. Ὁ ἀνθρωπος πού ἀποστρέφεται πεισματικά τόν Θεό, τόν ἀποστρέφεται καί ὁ Θεός. Συνοψίζοντας, νά ποῦμε ὅτι οἱ έξορκισμοί διαβάζονται σέ δαιμονισμένους πού ἔχουν φανερές ἐκδηλώσεις δαιμονοπληξίας. Στήν περίπτωση αὐτή ὁ δαιμονισμένος πού ἔχει ἀνάγκη έξορκισμῶν παίρνει διάφορες μορφές : στό πρόσωπο, κάνει διαδοχικά ἀσυνήθιστες γκριμάτσες ζώων, πτηνῶν καί ἔρπετῶν. Δέν ἀντέχει νά μπεῖ μέσα στόν Ναό καί νά παρακολουθήσει τήν θεία Λειτουργία. Καί μάλιστα τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας τοῦ προκαλεῖ μία τάση φυγῆς, ἀσυνήθιστη ταραχή καί κάτι σάν κάψιμο, σύμφωνα μέ τίς ὁμολογίες τῶν δαιμονισμένων. Ἀκόμη προκαλεῖ ἄφρισμα στό στόμα, δύναμη μεγάλη, ὥστε νά καθίσταται ἀδύνατη ἡ συγκράτησή του, φυγή ἀπό τόν κόσμο καί τάση πρὸς κατοίκηση σέ μνήματα, τάφους καί ἐρήμους τόπους ὅπου κατοικοῦν ἄλλοι δαίμονες.

Ἐπίσης ὁ δαιμονισμένος αἰσθάνεται ἀποστροφή πρὸς τούς Ἱερεῖς, ἡ ὁποία συνοδεύεται ἀπό αἰσχρό ὕβρεολογίου ἐναντίον τους, ἀποκαλώντας τους « τράγους ».

Ἀποκαλύπτουν τίς ἀμαρτίες τῶν διαφόρων ἀνθρώπων πού τούς περιστοιχίζουν καί μάλιστα τίς ἀμαρτίες πού εἶναι ἀνεξομολόγητες. Ἀκόμη ὑπάρχει περίπτωση, κατά τήν ἀνάγνωση τῶν έξορκισμῶν, νά ἐμφανίσουν συνεχῆ ρεψίματα καί νά προκληθεῖ ἐμετός. Στό ἄκουσμα δέ τοῦ ὀνόματος τοῦ τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου νιώθουν κάψιμο. Ποτέ δέν ἀποκαλοῦν τήν μητέρα τοῦ Κυρίου μας Παναγία, ἀλλά Μαρία.

Ἐκτος ἀπό τίς φανερές ἐκδηλώσεις δαιμονοπληξίας ὑπάρχει καί μία ἄλλη μορφή πού δέν φαίνεται καί δύσκολα γίνεται ἀντιληπτή ἀκόμη καί ἀπό ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας. Στήν μορφή αὐτή ἐμφανίζονται δαιμονισμένοι μέ τά ἐξῆς συμπτώματα : Ξαφνικό σταμάτημα τῆς ὄρεξης γιά φαγητό, μέ τάση καθημερινῆς ἀσιτίας ἢ μέ τάσεις αὐτοκτονίας χωρίς αἰτία. Ἀκόμα καί ἡ ἴδια ἡ αὐτοχειρία μπορεῖ νά θεωρηθεῖ μία κατάσταση δαιμονισμοῦ μέ κρυφά ἐλατήρια πού δέν γίνονται ἀντιληπτά οὔτε καί στούς γονεῖς καί τούς οἰκείους, τούς φίλους καί γνωστούς. Ἡ χωρίς αἰτία διατάραξη τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν συζύγων, ὅπου παρατηρεῖται ἡ περίπτωση ὁ ἓνας ἀπό τούς δύο νά ἔχει τάση φυγῆς καί ἐγκατάλειψης τῆς οἰκογενείας του, χωρίς αἰτία, εἶναι φαινόμενο δαιμονοπληξίας. Εἶναι ἓνα ἀνεξήγητο φαινόμενο ἀκόμα καί γιά τούς ἴδιους τούς συζύγους.

Στήν ἴδια κάπως περίπτωση ἐντάσσονται μεμονωμένοι ἄνθρωποι πού δέν θέλουν νά κοιμοῦνται στά σπίτια τους.

Μιά μορφή δαιμονοπληξίας εἶναι καί ἡ ἀνεξήγητη ἀποχή ἀπό τά ἱερά μυστήρια, τῆς θείας Εὐχαριστίας, τῆς Ἐξομολογήσεως καί τοῦ Ἐκκλησιασμοῦ σέ συνδιασμό μέ τήν ἀποστροφή πρὸς τοὺς Ἱερεῖς, τήν προσευχή, τά εἰκονίσματα, τά ὁποῖα συμβαίνει ἀκόμη νά τά καταπατοῦν καί νά τά μαγαρίζουν μέ διαφόρους τρόπους.

Βέβαια ἡ ἀνάγνωση τῶν ἐξορκισμῶν ἐνδείκνυται γιά εἰδικές, μεμονωμένες καί προσωπικές περιπτώσεις, ἀλλά κάνοντας χρήση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὄρου «οἰκονομία», θά μπορούσαμε νά μιλήσουμε καί γιά ἕναν γενικό ἐξορκισμό ἀπό τόν ὁποῖο ἔχει ἀνάγκη ἡ κοινωνία μας, γιατί δυστυχῶς στό σύνολό της βρίσκεται ὑπό τήν κυριαρχία τοῦ σατανᾶ (ναρκωτικά, πορνεία, μοιχεία, ἀπάτη, ὁμοφιλοφιλία, ἐκτρώσεις, φόνοι).

Ἄλλωστε αὐτό ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τόν λόγο τοῦ ἀποστόλου Πέτρου· «νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίη». (Α΄ Πετ., 5, 8), ἀλλά καί τίς διαπιστώσεις τοῦ Κυρίου μας : « Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὃ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη ». (Ματθ, 17, 17) « Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς ». (Ματθ, 16, 4) « Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ ». (Ματθ, 17, 21)

Σ' αὐτήν τήν γενική δαιμονοπληξία ἀναφέρονται καί οἱ εὐχές τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ : «Φυγάδευσον τοὺς δαίμονας καὶ κατάργησον τὰς πονηρίας αὐτῶν, ἵνα πᾶς ὁ κόσμος καὶ πᾶσα ἡ κτίσις λυθῇ ἀπὸ παντὸς δεσμοῦ αὐτῶν».

«Φεῦγε δαιμόνιον τὸ ἐγείραν τὴν δεξιὰν ἐπὶ τὴν ἀριστεράν, ἀδελφὸν ἐπὶ ἀδελφὸν, σύζυγον ἐπὶ σύζυγον καὶ πατέρα ἐπὶ τέκνους· τὸ ἐπαναστατοῦν τέκνα ἐπὶ γονεῖς ὥστε θανατώσουσιν αὐτούς».

Εἶναι σέ ὄλους γνωστό ὅτι ἡ βασκανία συγκαταλέγεται στίς «ἀπ' ἔξω» λεγόμενες ἀσθένειες. Στίς ἀρρώστιες δηλαδή πού δέν ὀφείλονται σέ ὀργανική πάθηση, ἀλλὰ προκαλοῦνται ἀπὸ τόν σατανᾶ, τόν ὁποῖο ὁ λαὸς ὀνομάζει «ὁ ἔξω ἀπ' ἐδῶ», ἀπὸ ἀπέχθεια.

Ἄλλωστε εἶναι πίστη τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι τόν σατανᾶ «ἐξέβαλε» τῆς Ἐκκλησίας ἡ παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι, ἀπ' ἔξω ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ἄνθρωπων. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει : « Ἐξω τῆς Ἐκκλησίας ἔστηκεν ὁ διάβολος, εἰς γὰρ τὴν ἱερὰν ταύτην μάνδραν εἰσελθεῖν οὐ τολμᾷ. Ἐνθα γὰρ ποιίμη Χριστοῦ, λύκος οὐ φαίνεται, ἀλλ' ἔξω, τὸν ποιμένα δεδοικώς, ἔστηκεν». Ἐνῶ, λοιπόν, ἡ βασκανία προέρχεται ἀπὸ τόν σατανᾶ, οἱ ἄνθρωποι, ἀντὶ νά καταφεύγουν στήν δύναμη τοῦ Θεοῦ, στήν Ἐκκλησία, πηγαίνουν στίς ἐξορκίστριες, δηλαδή στά ὄργανα τοῦ διαβόλου.

Ἄλλ' ὁ πονηρὸς ποτέ δέν θέλει τό καλό μας. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος λέγει χαρακτηριστικά : « Δαίμονα φαρμακὸς οὐ διώκει, ἀλλ' ὁ δαίμων, ὁ ἐν τῷ δαιμονιζομένῳ ἀνθρώπῳ οἴκων ἐκουσίως ὑποχωρεῖ πρὸς τὸ ἀπατηθῆναι τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀντὶ τοῦ προστρέχειν πρὸς Θεόν, πείθει πρὸς τοὺς φαρμακοὺς τρέχειν ».

Γι' αὐτό, ἄς προσέξουμε. Ὁ Χριστιανὸς ποτέ δέν καταφεύγει στά ξόρκια, ὅτιδήποτε καί ἂν λέγουν οἱ ἐξορκίστριες. Ὁ πιστὸς καταφεύγει μόνον στὸν Θεὸ καί στήν Ἐκκλησία του, πού τοῦ δίνει τὴν δύναμη «πατεῖν ἐπάνω ὄφειων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ». (Λουκ, γ', 19)

Πηγή : <http://pathanasios.gr/index.php/orthodoksi-periigisi/themata-leitourgikis-eftaksias/3038-mli>

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΧΗ ἤτοι ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΣ
(ἐπὶ πασχόντων ὑπὸ Δαιμόνων καὶ ἐπὶ πάσαν ἀσθένειαν)

Ἐξορκίζω σε τὸν ἀρχέκακον τῆς βλασφημίας, τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀνταρσίας, καὶ αὐτοῦργὸν τῆς πονηρίας.

Ἐξορκίζω σε τὸν ἐκρίφθεντα ἐκ τῆς ἄνω φωτοφορίας, καὶ σκότῳ βυθοῦ κατενεχθέντα διὰ τὴν ἔπαρσιν. Ἐξορκίζω σε, καὶ πάσαν τὴν ἐκπεσοῦσαν δύναμιν, τῆς σῆς ἀκόλουθον προαιρέσεως. Ὀρκίζω σε, πνεῦμα ἀκάθαρτον, κατὰ τοῦ Θεοῦ Σαβαώθ, καὶ πάσης στρατιάς Ἀγγέλων Θεοῦ, Ἄδωναϊ, Ἐλωϊ, Θεοῦ παντοκράτορος, ἔξελθε καὶ ἀπαναχώρησον ἀπὸ τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ (τοῦδε).

Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ πάντα λόγῳ κτίσαντος, καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ πρὸ τῶν αἰώνων ἀρρήτως καὶ ἀπαθῶς ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντος- τοῦ τὴν ἀόρατον καὶ ὄρατὴν κτίσιν δημιουργήσαντος, καὶ τοῦ κατ' εἰκόνα ἰδίαν τὸν ἄνθρωπον πλαστοουργήσαντος- τοῦ νόμῳ πρότερον φυσικῶς τοῦτον παιδαγωγήσαντος- καὶ Ἀγγέλων ἐπιστάσια φυλάξαντος- τοῦ ὕδατι τὴν ἀμαρτίαν κατακλύσαντος ἄνωθεν, καὶ τὰς ὑπ' οὐρανὸν ἀβύσσους ἀναστομώσαντος, καὶ γίγαντας ἀσεβήσαντας καταφθείραντος, καὶ πύργον τῶν βεβήλων κατασεισαντος, καὶ γῆν Σοδόμων καὶ Γομόρρων πυρὶ καὶ θείῳ τεφρώσαντος, οὐ μάρτυς καπνός, ἀκοίμητος ἐξατμίζεται- τοῦ ράβδῳ πέλαγος ρήξαντος, καὶ λαὸν ἀβρόχοις πόσι περᾶσαντος, καὶ τύραννον Φαραώ, καὶ στρατὸν θεομάχον, εἰς αἰῶνα τοῖς κύμασι κατὰκλύσαντος τῆς ἀσεβείας πόλεμον- τοῦ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου ἀγνῆς σαρκωθέντος ἀνεκλαλήτως, καὶ σώας τὰς σφραγίδας τῆς ἀγνείας φυλάξαντος- τοῦ πλύναι βαπτίσματι τὸν παλαιὸν ἡμῶν ρύπον εὐδοκήσαντος, ὃν ἡμεῖς διὰ τῆς παραβάσεως ἐπεσπασάμεθα.

Ἐξορκίζω σε, κατὰ τοῦ βαπτισθέντος ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ τύπον ἡμῖν ἀφθαρσίας ἐν ὕδατι κατὰ χάριν παρεχομένου, ὃν Ἄγγελοι καὶ πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν κατεπλάγησαν, τὸν σαρκωθέντα Θεὸν βλέπουσαι μετριάσαντα, ὅτε ὁ ἄναρχος Πατὴρ τὴν ἄναρχον γέννησιν τοῦ Υἱοῦ ἀπεκάλυψε, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ κατάβασις τῆς Τριάδος τὴν ἔνωσιν ἐμαρτυρησεν.

Ὀρκίζω σε, κατ' ἐκείνου τοῦ ἄνεμον ἐπιτιμήσαντος, καὶ κλύδωνα θαλάσσης πραῦναντος- τοῦ στίφη δαιμόνων ἐκδιώξαντος, καὶ κόρας ὀμμάτων, ἀπὸ μήτρας λειποῦσας, πηλὸ τυφλοῖς ἀναβλέψαι ἀναρμόσαντος, καὶ τὴν ἀρχαίαν τοῦ γένους ἡμῶν διάπλασιν ἀνακαινίσαντος, καὶ ἀλάλοις τό λαλεῖν ἀνορθώσαντος- τοῦ στίγματα λέπρας ἀποσμήξαντος καὶ νεκροὺς ἐκ τῶν τάφων ἀναστήσαντος- τοῦ μέχρι ταφῆς τοῖς ἀνθρώποις ὀμιλήσαντος, καὶ τὸν Ἄδην ἐγέρσει σκυλεύσαντος, καὶ πάσαν τὴν ἀνθρωπότητα ἀνάλωτον τῷ θανάτῳ κατασκευάσαντος.

Ὀρκίζω σε, κατὰ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος, τοῦ τῆ θεοπνεύστῳ φωνῇ τοὺς ἀνθρώπους ἐμπνεύσαντος, καὶ τοῖς Ἀποστόλοις συμπράξαντος, καὶ πάσαν τὴν οἰκουμένην εὐσεβείας πληρώσαντος.

Φοβήθητι, φύγε, δραπετεύσον, ἀναχώρησον, δαιμόνιον ἀκάθαρτον καὶ ἐναγές, καταχθόνιον, βύθιον, ἀπατηλόν, ἄμορφον, θεατὸν δι' ἀναίδειαν, ἀθέατον διὰ τὴν ὑπόκρισιν, ὅπου ἂν τυγχάνῃς ἢ ἀπέρχη, ἢ αὐτὸς εἰ ὁ Βεελζεβούλ, ἢ κατασειῶν, ἢ δρακοντοειδής, ἢ θηριοπρόσωπος, ἢ ὡς ἀτμὶς, ἢ ὡς καπνὸς φαινόμενος, ἢ ὡς ἄρσεν, ἢ ὡς θῆλυ, ἢ ὡς ἐρπετόν, ἢ ὡς πετεινόν, ἢ νυκτολάλον, ἢ κωφόν, ἢ ἄλαλον- ἢ ἐκφοβούν ἐξ ἐπιδρομῆς, ἢ σπαρᾶσον, ἢ ἐπιβουλεύον, ἢ ἐν ὕπνῳ βαρεῖ, ἢ ἐν νόσῳ, ἢ ἐν μαλακίᾳ, ἢ ἐν γέλῳτι ρέμβον, ἢ δάκρυα φιλήδονα ἐμποιοῦν, ἢ λάγνον, ἢ δυσῶδες ἢ ἐπιθυμητικόν, ἢ ἡδονικόν, ἢ φαρμακόφιλον, ἢ ἐρωτομανές, ἢ ἀστρομαγικόν, ἢ ἐνοικηματικόν, ἢ ἀναιδέες, ἢ φιλόνηκον, ἢ ἀκατάστατον- ἢ τῆ σελήνη συναλλοι-

ούμενον, ἢ χρόνω τινὶ συντρεπόμενον· ἢ ὀρθρινόν, ἢ μεσημβρινόν, ἢ μεσονυκτικόν, ἢ ἁωρίας τινος, ἢ αὐγῆς· ἢ αὐτομάτως συνήνησας, ἢ ἐπέμφθης ὑπὸ τινός, ἢ προσεπέλασας ἄφνω, ἢ ἐν θαλάσση, ἢ ἐν ποταμῷ, ἢ ὑπὸ γῆς, ἢ φρέατος, ἢ ἐκ κρημονοῦ, ἢ ἐκ λάκκου, ἢ λίμνης, ἢ καλαμῶνος, ἢ ὕλης, ἢ ἀπογαίου, ἢ ἀκαθάρτου, ἢ ἄλλους, ἢ δρυμῶνος, ἢ δένδρου, ἢ ὀρνέου, ἢ βροντῆς, ἢ ἐκ στέγης λουτροῦ, ἢ ἐν κολυμβήθρα ὑδάτων, ἢ ἐκ μνήματος εἰδωλικοῦ, ἢ ὅθεν ἴσμεν καὶ οὐκ ἴσμεν, ἢ γνωσ-τόν, ἢ ἄγνωστον, καὶ ἐξ ἀπερισκέπτου τόπου· μερίσθητι καὶ ἀπαλλάγηθι.

Αἰσχύνθητι τὴν εἰκόνα, τὴν χειρὶ Θεοῦ πλασθεῖσαν καὶ μορφωθεῖσαν. Φοβήθητι τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ τὸ ὁμοίωμα, καὶ μὴ ἐγκρυβῆς εἰς τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ (τόνδε), ἀλλὰ ράβδος σιδηρᾶ, καὶ κάμινος πυρός, καὶ τάρταρος, καὶ ὀδόντων βρυγμός, ἄμυνα τῆς παρακοῆς σὲ περιμένει. Φοβήθητι, φιμώθητι, φύγε· μὴ ὑποστρέψης, μὴ ὑποκρύβης, μεθ' ἑτέρας πονηρίας πνευμάτων ἀκαθάρτων, ἀλλὰ ἄπελθε εἰς γῆν ἄνυδρον, ἔρημον, ἀγεώργητον, ἣν ἄνθρωπος οὐκ οἰκεῖ, Θεὸς μόνος ἐπισκοπεῖ, ὁ δεσμεύων πάντας τοὺς βασκαίνοντας, καὶ ἐπιβουλεύοντας τῇ αὐτοῦ εἰκόνι, καὶ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας εἰς μακρὰν νύκτα καὶ ἡμέραν σε πάντων τῶν κακῶν πεπειραμένον καὶ ἐφευρέτην διάβολον· ὅτι μέγας ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, καὶ μεγάλη ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

(*Τὸ παρὸν ἐγένετο ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἐν τῷ Μικρῷ Εὐχολογίῳ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κειμένου, κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.*)

ΟΙ ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΙ ΩΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

(Γεώργιος Ν. Φίλιας καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν)

ΜΑΤΙΑΣΜΑ

Ειρήνη Τζελέπη : Συμβουλευτική Ψυχολόγος -Ψυχοθεραπεύτρια, Pg.Dipl., MSc., City University, Λονδίνο,

Δεν εἶναι λίγες οἱ φορές που μπορούμε να θυμηθούμε να νιώθουμε μια ξαφνική αδιαθεσία που δεν μπορούμε να αιτιολογήσουμε την προέλευσή της και οἱ ἄλλοι γύρω μας να λένε, ἢ κι εμεῖς να σκεφτόμαστε, ὅτι θα πρέπει να μας ἔχουν ματιάσει. «Μάτι εἶναι...» εἶναι ἡ συνήθης ἐκφραση που χρησιμοποιεῖται και, τότε, κανεὶς πρέπει να αναζητήσει βοήθεια για να τον ξεματιάσουν. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να διώξει κανεὶς « το κακό μάτι ». Πολλές φορές, ὁμως, ἡ διαδικασία μπορεί να γίνει και ἀπὸ ἀπόσταση, παίρνοντας, για παράδειγμα, τηλέφωνο τὴν μητέρα μας ἢ κάποια θεία που ξέρει να ξεματιάζει.

Τα συμπτώματα του ματιάσματος εἶναι λίγο πολύ γνωστά : μετωπιαίος πονοκέφαλος, ναυτία, αἰσθημα κούρασης και αδυναμίας, ανεξέλεγκτη υπνηλία, ἔμετος, ἴσως και μια ... τάση προς ατυχήματα εἶναι μερικά ἀπὸ αυτά. Το άτομο συνήθως νιώθει ξαφνικά αυτά τα συμπτώματα, σε συνθήκες που δεν μπορεί να τα αποδώσει σε κάποιον ἄλλο αιτιολογικό παράγοντα. Βέβαια, συνήθως κάποιος θα πει ὅτι τον ἔχουν ματιάσει, ἢ θα του το πουν και οἱ ἄλλοι, ὅταν θα ἔχει ἐρθει σε αλληλεπίδραση με ἄλλους ανθρώπους. Πάντα κανεὶς ψάχνει να βρει ποιὸν εἶδε, ποιὸν συνάντησε, ποιος τον κοίταξε περιέργα, ποιὸς τον μάτιασε...

Η θεραπεία του ματιάσματος, το ξεμάτιασμα, είναι σχετικά απλή, όπως και η διάγνωση του προβλήματος, αν και διαφοροποιείται από άτομο σε άτομο, ή, μάλλον, θα έλεγε κανείς, από οικογενειακή παράδοση ή ακόμη και από την καταγωγή κάποιου. Για παράδειγμα, αν κάποιος είναι ματιασμένος, μια σταγόνα λάδι που τοποθετείται σε ένα ποτήρι νερό που βρίσκεται μπροστά του θα διαλυθεί αντί να επιπλεύσει στην επιφάνεια του νερού. Σε άλλα μέρη της Ελλάδας λέγεται ότι η σταγόνα πρέπει να δημιουργήσει ένα σχήμα οβάλ, «σαν μάτι», στην επιφάνεια του νερού. Σε άλλες περιπτώσεις μπορεί κανείς να δει την επίδραση στις χειρονομίες και την συμπεριφορά τού ατόμου ή ακουμπώντας το μέτωπό του...

Η τεχνική του ξεματιάσματος επίσης ποικίλλει, συνήθως ανά γεωγραφική περιοχή. Σε κάποιες πρακτικές αναφέρεται ότι χρησιμοποιείται ένα καντήλι, με το φτιλί να επιπλέει σε μισό λάδι και σε μισό νερό. Το καντήλι ανάβει και το άτομο που ξεματιάζει λέει ειδικές ευχές και προσευχές. Το νερό απορροφά την κακή ενέργεια και πρέπει στη συνέχεια να πεταχτεί. Σε άλλες περιπτώσεις το άτομο που ξεματιάζει απορροφά το ίδιο την κακή ενέργεια και για αυτό χασμουριέται συνέχεια...

Η τεχνική του ξεματιάσματος περνά επίσης από γενιά σε γενιά, από τις μάνες στους γιους και από τους γιους στις κόρες. Η μάνα δεν μπορεί να «διδάξει» τις ευχές στην κόρη προφορικά, δια μέσω του λόγου. Για την μάνα και την κόρη η συγκεκριμένη πίστη προσφέρει μια διασύνδεση όταν το κορίτσι ενηλικιωθεί και γίνει η ίδια μητέρα. Τότε το ξεμάτιασμα αποτελεί ένα τελετουργικό που μεταφέρεται, μια μεταβίβαση γνώσης, ένα σύμβολο αποδοχής στον κόσμο των ενηλίκων. Για τις μάνες και τους γιους όμως το ξεμάτιασμα είναι διαφορετική υπόθεση. Αποτελεί μια δια βίου σύνδεση και σαν ένα λόγο για τον οποίο οι γιοι μπορούν να «απευθύνονται», ακόμη και όταν ενηλικιώνονται, στην μητέρα τους και να έχουν την ανάγκη της παρέμβασής της, ως ένας συμβολικός ομφάλιος λώρος. Η μητέρα, έστω και από μακριά, μπορεί να «γιατρέψει» την επιρροή του ματιάσματος.

Πράγματι, η πίστη στο μάτιασμα και στο κακό μάτι αποτελεί μια ευρέως διαδεδομένη παράδοση που κληρονομείται, από τα αρχαία χρόνια μάλιστα, και συναντάται όχι μόνον στην Ελλάδα αλλά και σε πολλά άλλα μέρη του πλανήτη.

Ανθρωπολογικές μελέτες αναφέρουν ότι μια τέτοια πίστη είναι απολύτως φυσική και εναρμονισμένη με την ανθρώπινη φύση και το ένστικτο καθώς αφορά στην επιβίωση του ανθρώπου και ως τέτοια έχει άμεση χρησιμότητα. Με άλλα λόγια, είναι πολύ φυσικό ο άνθρωπος να ήθελε πάντα να βρίσκει τρόπους να «ανιχνεύει», να διαισθάνεται ποιοι άνθρωποι γύρω του είναι φιλικά διακείμενοι απέναντί του και ποιοι όχι. Ποιοί θέλουν το κακό του και ποιοι όχι... Ποιοί είναι αυτοί που θέλουν να τον βλάψουν και να επηρεάσουν αρνητικά την ζωή του...

Σίγουρα λοιπόν μια παράδοση, ένα έθιμο, μια πρακτική, που γεννήθηκε και ενυπάρχει στην ζωή του ανθρώπου και συνεχίζει να υπάρχει μέχρι σήμερα εξυπηρετεί μια βαθιά ψυχολογική ανάγκη του που είναι ιδιαίτερα σημαντική. Αυτή την ανάγκη θα προσπαθήσουμε να συζητήσουμε σε αυτό το άρθρο, από μια ψυχολογική ματιά. Με άλλα λόγια, θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε ψυχολογικά το θέμα του ματιάσματος για να δούμε ποιες σκέψεις και ερμηνείες διατυπώνει η επιστήμη της ψυχολογίας σχετικά με αυτό.

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν από το σημείο που ήδη προαναφέρθηκε, ότι δηλαδή οι άνθρωποι έχουν πάντα την ανάγκη να εφεύρουν τρόπους προστασίας από το «κακό», να νιώθουν ότι μπορούν να το αντιμετωπίσουν, να το προβλέψουν επίσης...

Είναι φυσικό ο άνθρωπος, ιδιαίτερα σε παλαιότερες εποχές, να ένιωθε ιδιαίτερα απροστάτευτος απέναντι στη φύση, τους άλλους ανθρώπους γύρω του, αλλά και τα ίδια τα συναισθήματά του που μπορεί να μην μπορούσε εύκολα να κατανοήσει...

Σωματοποίηση

Παρατηρείται όμως ότι ο άνθρωπος έχει περισσότερο την τάση να σωματοποιεί αυτό που του συμβαίνει παρά να αναγνωρίζει την πηγή του στον εαυτό του. Το γεγονός αυτό το παρατηρούμε και σε όλα τα ψυχοσωματικά προβλήματα στα οποία διαδραματίζεται ουσιαστικά η ίδια δυναμική : μη συνειδητοποιημένα συναισθήματα βρίσκουν έκφραση στο σώμα, με διάφορα συμπτώματα και πόνους. Αν έρθουμε τώρα στο μάτιασμα και στο κακό μάτι θα παρατηρήσουμε και εδώ την ίδια διαδικασία. Ένα άτομο που δεν συνειδητοποιεί τα συναισθήματά του, τις συγκρούσεις του και τα διλήμματά του, αλλά και την πίεση που ασκούν όλα αυτά πάνω του, αρχίζει να μην νιώθει καλά, να νιώθει αδιαθεσία, χωρίς να συνειδητοποιεί ότι εσωτερικά, προσωπικά του ζητήματα έχουν προκαλέσει αυτή την αναστάτωση. Ή, ότι η επαφή με συγκεκριμένους ανθρώπους και η σχέση του μαζί τους του διακινούν δύσκολα συναισθήματα που δεν μπορεί να διαχειριστεί και έτσι ασυνείδητα τα σωματοποιεί.

Διαχείριση έντονων συναισθημάτων

Ο Φρόυντ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος διαχειρίζεται τα πολύ έντονα συναισθήματά του (1). Ο άνθρωπος θέλει πάντα να δημιουργεί τρόπους με τους οποίους θα μπορεί να διαχειρίζεται τα πολύ έντονα συναισθήματά του. Η παράδοση και το σύστημα πίστης στο κακό μάτι και στο μάτιασμα αποτελούν ένα καλό επεξηγηματικό πλαίσιο για τα έντονα συναισθήματα που ο καθένας από εμάς μπορεί να νιώσει αλλά δεν ξέρει πού, πώς και σε ποιον να τα αποδώσει. Για τα συναισθήματα που μας προκαλούν οι άλλοι άνθρωποι γύρω μας που εμείς επιλέγουμε ή όχι να έχουμε κοντά μας και οι οποίοι μπορεί να νιώθουμε ότι μας αγαπούν, μας μισούν κοκ. Αν αναλογιστούμε, το κακό μάτι αποτελεί μια επεξήγηση σε όλα αυτά και, παράλληλα, είναι κατά βάση κάτι ... ουδέτερο γιατί επεξηγεί τα συμπτώματά μας και δεν κατηγορεί άμεσα κανέναν, ούτε καν αυτόν που ματιάζει γιατί και αυτός μοιάζει ασυνείδητα και ανεξέλεγκτα να ματιάζει, σαν να μην μπορεί να κάνει και αλλιώς... Έτσι όλα ερμηνεύονται χωρίς να προσωποποιείται κάτι και χωρίς κανείς να αναλαμβάνει την ευθύνη ουσιαστικά...

Το μάτιασμα και το κακό μάτι αποτελούν λοιπόν ένα επεξηγηματικό πλαίσιο που μπορεί να εμπεριέχει τον ανθρώπινο πόνο, την αβεβαιότητα, την αρρώστια αλλά και ένα σύστημα πίστης που βοηθά στην αναγνώριση και διαχείριση των συναισθημάτων του ανθρώπου. Όπως αναφέρει ο Kilborne (1), συμβαίνει σπάνια ένα σύστημα πίστης να αποτελεί ένα τόσο αποτελεσματικό και δυνατό δίκτυο ιδεών, πολυπαραγοντικό, που αγκαλιάζει και περιλαμβάνει ένα τόσο ευρύ πεδίο πεποιθήσεων και αξιών, ανεξάρτητα από τις προσωπικές ερμηνείες ή θεωρητικές προσεγγίσεις του καθενός. Μπορεί να ερμηνεύει την δυστυχία, την αρρώστια, την ξαφνική αδιαθεσία, την κακοτυχία, το μίσος, την αγάπη, την κακία... Και, μάλιστα, πόσο απαραίτητο θα πρέπει να ήταν σε καιρούς που η ιατρική ή η ψυχολογία και η ψυχιατρική ιδιαίτερα δεν ήταν καθόλου ανεπτυγμένοι ως κλάδοι.

Προβολή

Παράλληλα, στο μάτιασμα και στο κακό μάτι εμπεριέχεται και ο αμυντικός μηχανισμός της προβολής. Ο άνθρωπος, όταν δεν μπορεί να διαχειριστεί τα έντονα συναισθήματα που βιώνει, έχει ανάγκη να τα προβάλλει σε κάτι έξω από εκείνον. Το κακό μάτι αποτελεί έναν καλό «εξωτερικό» στόχο στον οποίο μπορούν να αποδοθούν όλα τα άγχη, οι συγκρούσεις αλλά και η ενοχή που μπορεί να αποφέρει η αποδοχή ευθύνης για μια αρρώστια, κάποια συμπτώματα, λανθασμένες επιλογές κλπ. Παράλληλα, προσφέρεται ένα πλαίσιο προβολής και επεξήγησης των πολύ βασικών υπαρξιακών ερωτημάτων που προκύπτουν σε κάθε άνθρωπο, κάθε ώρα και στιγμή της ζωής του και σε ό, τι και αν του συμβεί, και έχουν να κάνουν με το «γιατί εγώ;», «γιατί τώρα;», αλλά και σε δευτερεύοντα ερωτήματα που προκύπτουν, όπως «γιατί είμαι άρρωστος», «γιατί δεν είμαι ευτυχισμένος», «γιατί δεν νιώθω καλά»;

Το αίσθημα ντροπής

Το μάτιασμα και το κακό μάτι αποτελούν επίσης μια επεξήγηση για το αίσθημα ντροπής που μπορεί να γεννούν τα δικά μας έντονα συναισθήματα σχετικά με τον εαυτό μας αλλά και τους άλλους. Ο Kilborne (1) αναφέρει το παράδειγμα μιας γυναίκας, της Αϊσάς, που μετακομίζει από την επαρχία στην πρωτεύουσα. Η Αϊσά νιώθει αποπροσανατολισμένη και φοβισμένη, και νιώθει ότι δεν μπορεί να έχει μια προσωπική ζωή που θα της φέρει ικανοποίηση, και έτσι νιώθει ελλειμματική. Το «κακό μάτι» αντιπροσωπεύει μια επεξήγηση για το αίσθημα ελλειμματικότητας και ντροπής που βιώνει και λειτουργεί «ανακουφιστικά» για την ίδια. Μπορεί να αποδώσει μια «αιτία» (π.χ. τον φθονερό γείτονα) στα προβλήματά της και να βιώνει το αίσθημα ντροπής πιο εύκολα, να το αντέχει επίσης γιατί αναγνωρίζεται από την ίδια αλλά και από τους άλλους ότι το κακό μάτι, και όχι η ίδια και οι επιλογές της, ευθύνονται για την πορεία της.

Ο Kilborne (1) αναφέρει πόσο δύσκολο είναι για έναν άνθρωπο να αντεπεξέλθει στην αμφισημία, τις συγκρούσεις, τις αβεβαιότητες και τις αμφιβολίες που επιφέρει η ντροπή ως συναίσθημα. Και όσο περισσότερο κανείς νιώθει ντροπή τόσο περισσότερο αρχίζει να βασίζεται σε φαντασιώσεις σχετικά με το πώς τον βλέπουν οι άλλοι. Το γεγονός αυτό στην συνέχεια μεγαλοποιεί την ευαισθησία και την αίσθηση ευάλωτου που επιφέρει η δυναμική της ντροπής και συμβάλλει σε ναρκισιστικές /παρανοϊκές άμυνες αποδίδοντας στους άλλους δυνάμεις που δεν έχουν και δεν μπορούν να έχουν, ως μια προσπάθεια, ως ένα αντίδοτο στο αίσθημα ελλειμματικότητας και μειονεκτικότητας που ενυπάρχει στον εαυτό.

Ο φόβος τού φθόνου

Εδώ λοιπόν ερχόμαστε και στο πιο βασικό στοιχείο της ανάλυσής μας σχετικά με το «κακό μάτι»: το φόβο που είχε ανέκαθεν ο άνθρωπος για το φθόνο. Το φθόνο που μπορεί να εισπράξει από τους άλλους, το φθόνο που μπορεί να νιώθει ο ίδιος για τους άλλους και δεν μπορεί να ελέγξει, να αποκρύψει και να δικαιολογήσει στον εαυτό του χωρίς να νιώσει ενοχές. Πολλές φορές, επίσης, υποθέτουμε ότι οι άλλοι νιώθουν φθόνο επειδή εμείς θα νιώθαμε έτσι στη θέση τους. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι διαθέτουμε τόσες ευχές σχετικά με το πώς διώχνουμε το κακό όταν όλα πάνε καλά, όταν αποκτάμε κάτι ωραίο ή πολύτιμο. «Χτύπα ξύλο», λέμε συχνά, «φτου να μη σε ματιάσω...» κ.ά.

Ο φθόνος είναι ένα συναίσθημα που όλοι φοβόμαστε γιατί φοβόμαστε την καταστροφικότητά του. Και το κουτσομπολιό αφορά πολλές φορές μια εσωτερική επεξεργασία τού φθόνου και την ανάγκη προβολής των δύσκολων συναισθημάτων μας σε άλλους ανθρώπους.

Σε μια ενδιαφέρουσα έρευνα αναφέρεται ότι ο φόβος του φθόνου μας κάνει να συμπεριφερόμαστε καλύτερα στους άλλους ανθρώπους (3). Πιο συγκεκριμένα, σε ένα άρθρο του περιοδικού Psychological Science αναφέρεται ότι ο φόβος του να γίνουμε στόχος του κακόβουλου φθόνου μας ωθεί στην εκδήλωση συμπεριφοράς που βοηθά και υποστηρίζει το άτομο που φοβόμαστε ότι θα μας φθονήσει.

Σε μια προηγούμενη έρευνα, ο Niels van de Ven από το Tilburg University και οι συνεργάτες του, Marcel Zeelenberg και Rik Pieters (4), σημείωναν ότι ο φθόνος ουσιαστικά εκδηλώνεται σε δύο μορφές : τον ευμενή/καλοήθη φθόνο και τον κακόβουλο/κακοπροαίρετο φθόνο. Μελέτησαν ανθρώπους που εκδήλωναν αυτά τα δύο είδη φθόνου και βρήκαν ότι εκείνοι που εκδήλωναν τον ευμενή/καλοήθη φθόνο είχαν την τάση να βελτιώνονται έτσι ώστε να γίνουν περισσότερο σαν το άτομο το οποίο φθονούσαν. Από την άλλη μεριά, τα άτομα που εκδήλωναν τον κακοπροαίρετο φθόνο ήθελαν περισσότερο να «ρίξουν» το άτομο το οποίο αντιλαμβάνονταν ως πιο επιτυχημένο και για το οποίο ένιωθαν φθόνο. Ο Van de Ven και οι συνεργάτες του αναρωτήθηκαν πώς μπορεί να ήταν η εμπειρία για τους ανθρώπους που ήταν οι ίδιοι ο στόχος του συναισθήματος αυτού, του φθόνου.

«Στην ανθρωπολογία αναφέρεται ότι εάν νιώθεις ότι σε φθονούν, μπορεί να συμπεριφέρεσαι πιο κοινωνικά γιατί μπορεί να προσπαθείς να εξευμενίσεις τους ανθρώπους που νιώθουν έτσι για σένα», αναφέρει ο van de Ven – «με το να μοιράζεσαι, για παράδειγμα, το ψάρι που μόλις έπιασες κοκ.» Με άλλα λόγια, ο Niels van de Ven και οι συνεργάτες του ήθελαν να μελετήσουν εάν τα δεδομένα της ανθρωπολογίας ισχύουν και εφαρμόζονται στα δεδομένα της ψυχολογίας.

Πράγματι, στους σχεδιασμούς των πειραμάτων τους φάνηκε ότι εκείνοι που είχαν λόγο να πιστεύουν ότι θα γίνουν στόχος του κακοήθους φθόνου ήταν πιο συνεργάσιμοι και πιο ανοικτοί απέναντι στο άτομο που φοβόντουσαν ότι δυνητικά θα τους φθονήσει.

Ο van de Ven αναφέρει ότι «πράγματι, πρόκειται για μια πολύ χρήσιμη λειτουργία όσον αφορά την δυναμική των ομάδων. Όλοι μπορεί να πιστεύουμε και να υποστηρίζουμε ότι πρέπει να μοιραζόμαστε και να συμπεριφερόμαστε καλύτερα στους άλλους ανθρώπους, αλλά αυτό δεν είναι κάτι που πάντα το κάνουμε αν δεν βρισκόμαστε σε κατά-σταση ανάγκης. Ο φόβος τού φθόνου μπορεί να μας παροτρύνει να συμπεριφερόμαστε με τρόπους που προωθούν την κοινωνική αλληλεπίδραση στις ομάδες» (4).

Το βλέμμα και η ματιά τών άλλων

Στην παρούσα ανάλυση δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε βέβαια την σχέση του φθόνου και του αισθήματος της ντροπής με το βλέμμα και την ματιά του ανθρώπου. Το βλέμμα και η ματιά είναι κάτι πολύ έντονο και, συνήθως, από το βλέμμα και την ματιά ενός ανθρώπου καταλαβαίνουμε τι άνθρωπος είναι κανείς, πώς διατίθεται απέναντί μας κοκ. Ο Ross (5) αναφέρει ότι το σύστημα πεποίθησης για το κακό μάτι αποτελεί μια πολιτισμική εμβάθυνση και επέκταση του αισθήματος ότι κάποιος μας κοιτάει επίμονα. Θα έχει τύχει σε όλους μας να νιώθουμε ότι κάποιος ή κάποια μας κοιτά επίμονα και, όταν γυρνάμε και κοιτάμε, πράγματι

ανακαλύπτουμε ότι αυτό που διαισθανόμασταν ήταν επακριβές (το φαινόμενο αυτό είναι γνωστό βιβλιογραφικά ως φαινόμενο «stare effect»). Η ορθή προσέγγιση αυτού του θέματος αναφέρεται βέβαια σε εκτεταμένες έρευνες των νευροεπιστημών σχετικά με το αν το ανθρώπινο μάτι μπορεί να εκπέμπει κάποιας μορφής ακτινοβολία και τι έκτασης και επίδρασης μπορεί να είναι αυτή η ακτινοβολία. Μπορεί να γίνεται λόγος για ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία ή σύζευξη ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας μεταξύ πομπού και δέκτη; Με ποιό τρόπο θα μπορούσε να ανιχνευτεί και να καταμετρηθεί αυτή η επίδραση; Σίγουρο είναι βέβαια ότι η μελέτη τέτοιων ερωτημάτων δεν αποτελεί ένα εύκολο έργο και οι ηλεκτρο-φυσιολογικές μετρήσεις σε αυτά τα φαινόμενα είναι πολύ δύσκολες.

Συνοψίζοντας, στο παρόν άρθρο έγινε μια προσπάθεια να προσεγγίσουμε από μια ψυχολογική ματιά το μάτιασμα και το κακό μάτι. Όπως φάνηκε, οι οπτικές γωνίες από τις οποίες μπορούμε να προσεγγίσουμε αυτό το θέμα και να εξηγήσουμε τις παραμέτρους του είναι πολλές. Βέβαιο είναι ότι πολλά ήθη και έθιμα έχουν βοηθήσει, ανά τους αιώνες, τον άνθρωπο να διαχειριστεί και να αντεπεξέλθει σε σημαντικούς φόβους και υπαρξιακά ερωτήματά του. Για αυτό και όλα αυτά τα ζητήματα είναι σεβαστά και ποτέ σε μια ψυχοθεραπευτική διαδικασία με έναν άνθρωπο δεν διαταράσσουμε και σίγουρα δεν «αφαιρούμε» ένα σύστημα πίστης στο οποίο έχει στηριχτεί η ισορροπία του και η οπτική ματιά του κατά την πορεία της ζωής του. Παράλληλα, είναι σημαντικό να αναζητούμε την αλήθεια αλλά και την οπτική γωνία και των άλλων γύρω μας στην ζωή, να συναντάμε και τους άλλους εκεί που βρίσκονται εκείνοι... Ο κόσμος έτσι γίνεται πιο πλούσιος, πιο κατανοητός και πιο ευχάριστος!

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Benjamin Kilborne (2009), THE EVIL EYE, ENVY AND SHAME.
2. Jeff Koyen (2002), THE EVIL EYE, Fortean Times Magazine.
3. FEAR OF BEING ENVIED MAKES PEOPLE BEHAVE WELL TOWARD OTHERS (2010). Psychological Science, Association for Psychological Science.
4. Van de Ven, N., Zeelenberg, M, & Pieters, R. (2010), WARDING OFF THE EVIL EYE. WHEN THE FEAR OF BEING ENVIED INCREASES PROSOCIAL BEHAVIOR, Psychological Science, 21(11), 1671-1677.
5. Colin Andrew Ross, HYPOTHESIS: "THE ELECTROPHYSIOLOGICAL BASIS OF EVIL EYE BELIEF", The Ross Institute Richardson, TX. The Anthropology of Consciousness, Volume 21, Issue 1, pages 47–57, Spring 2010.
6. Mohammed A. Al-Sughayir, PUBLIC VIEW OF THE «EVIL EYE» AND ITS ROLE IN PSYCHIATRY, A Study in Saudi Society, The Arab Journal of Psychiatry (1996), vol. 7, No. 2, p. 152-160.
7. Mary C. Lamia (Ph.D.), BEING ENVIED IS NOT ENVIABLE, Psychology Today, 2011.

ΒΑΣΚΑΝΙΑ – ΜΑΤΙΑΣΜΑ

(Συχνά ακούμε ανθρώπους, ακόμη και όρθοδόξους, πού δέν γνωρίζουν τί εἶναι ἡ Ὅρθοδοξία, νά ζητᾶνε ἀπό τούς ἄλλους νά τούς «ξεματιάσουν», νά τούς « ξορκίσουν », νά τούς « σταυρώσουν »... Ἄλλοι πάλι μᾶς ἐρωτοῦν : Τί εἶναι ἡ βασκανία; Τήν παραδέχεται ἡ Ἐκκλησία Ἐπιτρέπεται τό ξεμάτισμα, Ἐπιτρέπονται τά ξόρκια; Ἀπάντησιν εἰς αὐτό τό θέμα δίδει τό παρακάτω κείμενο, τό ὅποῖον εὐρήκαμε εἰς τό INTERNET καί τό δημοσιεύομεν εἰς ἐνημέρωσιν τῶν ἀναγνωστῶν μας, διά νά προφυλαχθοῦν καί οἱ ἴδιοι, διά νά προφυλάξουν καί ἄλλους, οἱ ὅποιοι τυχόν ἔπασαν στά διαβολικά αὐτά πλοκάμια, μέ τά ὅποια ὁ διάβολος παρασύρει ψυχές εἰς τόν ἄδη - ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΗΡΥΚΟΣ).

Επί τοῦ ἐρωτήματος : Τι εἶναι ἡ βασκανία.

Σύμφωνα με ὅλα τα λεξικά, ἡ σημασία τῆς λέξεως "βασκανία" σχετίζεται με τὴν κακολογία, τὸν φθόνο, τὴν κακεντρέχεια, ἐνῶ ἡ λέξη "βάσκανος" σημαίνει συκοφάντης, κακολόγος, φθονερός, κακοήθης ἢ καὶ μάγος, γόης. Βασκανία εἶναι τὸ μάτιασμα που προκαλεῖται ὅταν κάποιος κοιτάζει με ζήλια ἢ φθόνο ἢ ἀν σκεφτεῖ κάτι κακό για κάποιον ἄλλο ἄτομο. Αὐτός που ματιάζει λέγεται βάσκανος. Ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξης εἶναι ἀβέβαιη. «Ἀν ἡ λέξη δήλωνε ἀρχικὰ τὸ περιεχόμενο μαγικῶν ἐπικλήσεων, τότε ἴσως συνδέεται με θρακοῖλλυρική λέξη ἀντίστοιχη τῶν ρημάτων φημί, φάσκω «λέγω», πράγμα που ἐνισχύεται ἀπὸ τὸν παράλληλο τύπο φασκαίνω (τοῦ βασκαίνω)» (Μπαμπινιώτης Γ.).

Πιο ἀναλυτικὰ, θα μπορούσαμε νὰ πούμε ὅτι ἡ βασκανία εἶναι τὸ μάτιασμα τοῦ ὀλιγόπιστου ἀπὸ ἄτομα, τα ὁποῖα επικαλούμενα ἀντίθεες- σατανικὲς δυνάμεις που, μποροῦν νὰ τὸ ἐπηρεάσουν με λόγια, με ἔργα ἢ καὶ με σκέψεις. Βασκανία εἶναι τὸ νὰ προκαλεῖς μόνο με ἓνα βλέμμα ἢ με ἓναν παράδοξο μορφασμὸ τοῦ προσώπου ἀσθένεια, πόνος, κακοτυχία ἢ καὶ θάνατος ἐν ἓν ἄνθρωπο (κυρίως μικρὰ παιδιὰ), ζῶο (ιδιαιτέρως ἀστο ἀλόγο καὶ τα οικόσιτα), φυτὸ (πάνω στὴν ἀνθοφορία του), χρῆσιμο ἢ πολῦτιμο ἀντικείμενο (ἀργαλειός, κρύσταλλα). Καὶ, ὁμως, μπορεῖ νὰ φανεῖ παράξενο, ἡ ἀλήθεια, ὁμως, εἶναι ὅτι τὸ κακό τὸ μάτι δὲν πιάνει μόνο τούς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ κάθε ζωντανὸ ὄργανισμὸ ἢ ἀψυχο ἀντικείμενο, που μπορεῖ νὰ «μαγέψει» με τὴν ὀμορφιά του καὶ νὰ ἀποτελέσει αἰτία τοῦ φθόνου (ἀρνητικὴ ἐκφραση τοῦ ματιάσματος) ἀλλὰ καὶ τοῦ θαυμασμοῦ (θετικὴ ἐκφραση τοῦ ματιάσματος) ἀπὸ τούς ἄλλους. Ἡ ἀντίληψη για τὴν ἐπίδραση που μπορεῖ νὰ ἀσκήσει τὸ κακό τὸ μάτι ἐκφράζεται με τὴν φράση: "Τὸ μάτι ξεριζώνει δέντρα καὶ ραγίζει τὴν πέτρα". Ὅταν κάποιος εἶναι ματιασμένος ἐμφανίζει συμπτώματα διαφορτικῆς ἐντασης. Μπορεῖ νὰ ξεκινήσει ἀπὸ μὴ ἀπλή ἀδιαθεσία καὶ νὰ συνεχιστεῖ με ἐντονο πονοκέφαλο, τάση ὑψηλίας καὶ χασμουρητὰ ἐν συνδυασμὸ με δάκρυσμα τῶν ματιῶν, μπορεῖ νὰ ἔχει τάση για ἐμετό, κρυάδες, κοκκινίλες στὸ πρόσωπο, ἰλιγγο, σπασμούς ἢ τικ στα μάτια.

Αὐτοὶ συνήθως που ματιάζουν εἶναι ὅσοι ἔχουν ἐντονα μάτια. Για παράδειγμα, λέγεται ὅτι οἱ ἔχοντες γαλανὰ μάτια ματιάζουν εὐκόλα, ἀλλὰ τούς ἴδιους δὲν τούς πιάνει τὸ μάτι. Ἐπίσης, ματιάζουν ὅσοι ἔχουν ἐνωμένα φρύδια, ἀλλὰ καὶ τα ἄτομα που τούς ἔκοψε ἀπὸτομα ἀπὸ τὸ θηλασμὸ ἢ μάννα τούς. Οἱ σαββατογεννημένοι, οἱ γυναῖκες με μεγάλα μάτια, δόντια καὶ στήθη εἶναι, ἐπίσης, ἄτομα βάσκανα. Οἱ πιο συχνὲς ἐκφράσεις που ἀκούγονται για τα ἄτομα που ματιάζουν εἶναι οἱ ἐξῆς: «αὐτός με τὸ μάτι τοῦ ἔσκασε ἓνα βόδι», «καθρέφτη ἔσπασε με τὸ μάτι τῆς».

Δεν είναι εύκολο να ξεφύγουμε από το κακό το μάτι, εκτός αν φοράμε ένα φυλακτό (που συνήθως είναι φτιαγμένο από σκόρδο [“φτου σκόρδα στα μάτια σου”, λέμε], λιβάνι, άγια λείψανα, πυρίτιδα), το βαφτιστικό μας σταυρό ή το γνωστό και πιο σύνηθες **ματόχαντρο**.

Γενικότερα υπάρχει η πεποίθηση ότι, όταν φοράμε ένα φυλακτό με χάντρες, πέτρες και άλλα παρόμοια, η προσοχή του βάσκανου εστιάζεται στο όμορφο κόσμημα και ενώ το τελευταίο δεν τον αφήνει να ασχοληθεί με το πρόσωπο του ατόμου, με αποτέλεσμα ο "υποψήφιος ματιασμένος" να ξεφεύγει από το κακό το μάτι.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα πολλά στολίδια που βάζουν πάνω στα άλογα και τα γαϊδούρια, που εκτός από το γεγονός ότι έχουν και καλλωπιστική χρήση, προστατεύουν επίσης τα ζώα από το κακό μάτι. Το φτύσιμο στον κόρφο είναι από τους πλέον διαδεδομένους τρόπους αποφυγής, ενώ το να φοράμε ανάποδα τα ρούχα μας ή να κάνουμε χειρονομίες (να βάζουμε τον αντίχειρα ανάμεσα στον δείκτη και το μεσαίο δάχτυλο ή η κλασική ελληνική μούντζα) αποτελούν επίσης μέσα προφύλαξης από το μάτι. Το ρόδι θεωρείται επίσης ως άμυνα, γιατί είναι ο συμβολικός καρπός της ευφορίας, του πλούτου και της τύχης, ενώ και οι κόκκινες κορδέλες, λόγω χρώματος και της σύνδεσής τους με πολλά ήθη και έθιμα.

Ο λαός αναφέρει ότι αυτός που ξεματιάζει πρέπει να έχει σωματική αλληλεπίδραση με το ματιασμένο για να υπάρχει επιτυχία. Πέραν της σωματικής επαφής μέσω της αφής, που πρέπει να έχουν, υπάρχουν πολλοί ακόμη τρόποι για να γίνει το ξεματιάσμα, όπως :

Να μετρήσει από το 1 ως το 40 και αντίστροφα πάνω στο ματιασμένο, χωρίς να μπερδευτεί. Αν μπερδευτεί, και μάλιστα πολλές φορές, σημαίνει ότι το άτομο είναι πολύ ματιασμένο.

Σε ένα ποτήρι ή πιάτο με νερό στάζουν 6 σταγόνες λάδι από το καντήλι και λέγοντας μια ευχούλα, αν διαλυθεί το λάδι τότε το άτομο είναι ματιασμένο.

Μέσα σε νερό πετάμε τρία κάρβουνα και αν βουλιάξουν τότε υπάρχει μάτιασμα. Μετρώντας ένα σπάγκο ή ένα μαντήλι, πετάμε αλάτι στη φωτιά και αν ακουστεί κρότος τότε το άτομο είναι ματιασμένο. Μετράμε τις 12 ή 13 τρύπες τού σώματός μας (ανάλογα με το φύλο άνδρας-γυναίκα) τρεις φορές και λέμε “φτου φτου φτου”.

Ξεματιάσματα ανά τον κόσμο

Περνάμε όλο το πρόσωπο του ματιασμένου με ένα άβραστο αυγό και ύστερα το σπάμε.

Σπάμε ένα αυγό στο σκοτάδι ή σε σκιερό μέρος ή όχι σε εύκολα ορατό μέρος.

Σπάμε ένα αυγό και σχηματίζουμε ένα σταυρό στο προσκεφάλι του ματιασμένου.

Πετάμε ένα αυγό μέσα σε θάμνους ή πάνω σε ένα δέντρο (αν το δέντρο είναι το “θύμα”).

Τοποθετούμε ένα σπασμένο αυγό σε πιάτο και το αφήνουμε δίπλα στο κρεβάτι του ματιασμένου.

Ο ματιασμένος να πει τρεις γουλιές αγιασμού.

Ο ματιασμένος να κάνει μπάνιο με αγιασμό.

Ο ματιασμένος να φτύσει τρεις φορές στο βάσκανο.

Να πιει ο ματιασμένος μείγμα από πτυσίματα μιας ομάδας ανθρώπων μέσα σε αγιασμό.

Η αποκάλυψη του τρόπου που ξεματιάζουμε, σύμφωνα πάντα με τη λαϊκή σοφία, πρέπει να γίνεται την Μεγάλη Πέμπτη, ενώ επίσης λέγεται ότι ο τρόπος του ξεματιάσματος πρέπει να μεταφέρεται από άνδρα σε γυναίκα και από γυναίκα σε άνδρα και ποτέ μέσω του ίδιου φύλου. Άλλοι λένε ότι το ξεμάτιασμα διδάσκεται την Μεγάλη Παρασκευή και μόνο από άνδρα. Διαφορετικά το ξεμάτιασμα δεν πετυχαίνει !

Ποιά είναι η άποψη τής εκκλησίας ;

Η Εκκλησία δεν αρνείται την ύπαρξη της βασκανίας. Απλά δεν την θεωρεί πρόληψη και δεισιδαιμονία και την αποδίδει στην επέμβαση τού πονηρού πνεύματος, την θεωρεί έργο τού διαβόλου ως αποτέλεσμα φθόνου.

Σχετικές αναφορές με το μάτιασμα έχουν γίνει:

«Ανήρ βάσκανος» Παλαιά Διαθήκη (Παροιμίες ΚΓ'β, ΚΗ" 22 Σοφία Σειράχ ΙΔ3).

«Ω ανόητοι Γαλάται, τις υμάς εβάσκανεν;...» Καινή Διαθήκη, Απόστολος Παύλος.

Ο Χρυσόστομος αναφέρει: « αλείφουσαι τα μέτωπα των μικρών δια του ρύπου τών απολουσμάτων ».

Η θρησκεία μας θεωρεί όλους τους λαϊκούς τρόπους ξεματιάσματος μη έγκυρους και αυτό διότι τα συνεχή ματιάσματα και ξεματιάσματα χαροποιούν τον διάβολο αφού ασχολούνται συνέχεια με αυτόν και αυτός είναι ο σκοπός του ιδίου. Αυτό που χρειάζεται να έχει κάθε άτομο πάνω του είναι να φορά τον σταυρό του και να έχει δυνατή πίστη, η οποία είναι και το όπλο του σε οτιδήποτε κακό.

Μιας, λοιπόν, και έγινε αποδεκτό από την εκκλησία, τον 17ο αιώνα συντάχθηκε στο Μικρόν Ευχολόγιον μια ευχή κατά της βασκανίας ως μέθοδος για το ξεμάτιασμα, η οποία πρέπει να διαβάζεται αποκλειστικά και μόνο από τον ιερέα και όχι από κάποιο λαϊκό.

" Η ΒΑΣΚΑΝΙΑ "

Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσού κ.κ. Αθανάσιος

Ευχή εις Βασκανίαν

ΚΥΡΙΕ ο Θεός ημών, Ο Βασιλεύς των αιώνων, ο παντοκράτωρ και παντοδύναμος, ο ποιών πάντα και μετασκευάζων μόνω τω βούλεσθαι ο την επταπλάσιον κάμινον και την φλόγα την εν Βαβυλώνι εις δρόσον μεταβαλών, και τους αγίους Σου τρεις Παίδας σώους διαφυλάξας ο ιατρός και θεραπευτής των ψυχών ημών η ασφάλεια των εις σε ελπίζόντων σου δεόμεθα και σε παρακαλούμεν, απόστησον, φυγάδευσον και απέλασον πάσαν διαβολικήν ενέργειαν, πάσαν σατανικήν έφοδον και πάσαν επιβουλήν, περιέργειάν τε πονηράν και βλάβην και οφθαλμών βασκανίαν των κακοποιών και πονηρών ανθρώπων από τον δούλο Σου (τούδε) και ή υπό ωραιότητα ή ανδρείας ή ευτυχίας ή ζήλου και φθόνου ή βασκανίας συνέβη, αυτός φιλόανθρωπε Δέσποτα, έκτεινον την κραταιάν Σου χείρα και τον βραχίονα Σου τον ισχυρόν και ύψιστον, και επισκοπών επισκόπησον το πλάσμα Σου τούτο, και κατά-πεμψον αυτώ Άγγελον ειρηνικόν, κραταιόν ψυχής και σώματος φύλακα, ος επιτιμήσει και απελάσει απ' αυτού πάσαν πονηράν βουλήν, πάσαν φαρμακείαν και βασκανίαν των φθοροποιών και φθονερών ανθρώπων ίνα υπό σου ο σος ικέτης φρουρούμενος, μετ' ευχαριστίας ψάλλη σοι. «Κ ύριος εμοί βοηθός, και ου φοβηθήσομαι τι ποιήσει μοι άνθρωπος » και πάλιν. « Ου φοβηθήσομαι κακά, ότι συ μετ' εμού ει » ότι συ ει ο Θεός, κραταίωμά μου, ισχυρός εξουσιαστής, άρχων ειρήνης, πατήρ του μέλλοντος αιώνος. Ναι, Κύριε ο θεός ημών, φείσαι του πλάσματος Σου, και σώσον τον δούλον Σου από πάσης βλάβης και επηρείας της εκ βασκανίας γινομένης, και ανώτερον αυτόν παντός κακού διαφύλαξον πρεσβείαις της υπερ-ευλογημένης, ενδόξου Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, των φωτειδών Αρχαγγέλων, και πάντων Σου των Αγίων. Αμήν.

Όσοι πιστεύουν και μετέχουν στην εκκλησία δεν πρόκειται να μείνουν απροστατέυτοι. Τους προστατεύει ο Παντοδύναμος Θεός. Αν, βέβαια, δεν είναι δυνατόν να υπάρχει κοντά κάποιος ιερέας για να διαβάσει την ευχή ή λόγω της έκτασης της ευχής, που ίσως δεν μπορεί να απομνημονευτεί εύκολα, αυτό που πρέπει να κάνει ο πιστός είναι να πει το "Πάτερ ημών" 3 ή 7 φορές και να παρακαλέσει τον Θεό :
" Χριστέ μου, σε παρακαλώ, διώξε από πάνω μου την επίδραση του Διαβόλου ".

Οι ειδικοί αναλύουν και εξηγούν :

Από Ψυχολογική άποψη, το φαινόμενο της βασκανίας αποδίδεται στην κατάσταση της αυθυποβολής –στην οποία μπορεί να πέσει ένα άτομο εξαιτίας υπερβολικής συγκίνησης– και τις περισσότερες φορές προκαλείται από έμμονη φοβία.

Η άποψη τής Φυσικής υποστηρίζει ότι τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα που εκπέμπει ο άνθρωπος με τα μάτια του ευθύνονται για όλα αυτά, καθώς μ' αυτόν τον τρόπο καταστρέφει το υποκείμενο ή το αντικείμενο που θαυμάζει.

Η υπόσταση του ανθρώπου δεν είναι μονάχα ορατή και υλική, αλλά και αόρατη και ενεργειακή. Γύρω από κάθε άνθρωπο υπάρχει ένα ενεργειακό πεδίο (ηλεκτρικό-μαγνητικό) το οποίο αλληλεπιδρά αναλόγως με το περιβάλλον και τις καταστάσεις και επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, όπως η υγεία, η διάθεση, η σκέψη μας και άλλα. Για να κατανοήσουμε αυτό που συμβαίνει, αρκεί να φέρουμε στο μυαλό μας έναν ραδιοφωνικό σταθμό και τις παρεμβολές που δέχεται όταν ένας άλλος σταθμός προσπαθεί να μπει στην συχνότητά του δημιουργώντας παράσιτα. Αν, λοιπόν, θεωρήσουμε ότι ένα άτομο είναι ένας ραδιοφωνικός σταθμός, όταν ματιάζεται, είναι σαν να δέχεται μια ηλεκτρομαγνητική παρεμβολή από έναν άλλο σταθμό, που αποτελεί τον βάσκανο.

Επομένως, όλα οφείλονται στην ενέργεια. Και με αυτήν την υπόθεση θα μπορούσαμε να πούμε ότι με τόσες ηλεκτρικές συσκευές που χρησιμοποιούμε στην σύγχρονη εποχή, υπάρχει τόσο μεγάλη ηλεκτρομαγνητική ενέργεια γύρω μας, που δεν έχει και τις καλύτερες επιδράσεις στην υγεία μας και είναι δυνατόν να νιώθουμε σαν να είμαστε ματιασμένοι.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τα παραπάνω είναι ότι όντως η βασκανία υφίσταται και μπορεί να οφείλεται είτε στο «κακό» το μάτι, το μάτι του φθόνου ή του θαυμασμού των άλλων ανθρώπων, είτε στα παιχνίδια του Διαβόλου, είτε γιατί αυθυποβαλλόμαστε, είτε γιατί μπερδεύονται οι συχνότητές μας λόγω του ενεργειακού πεδίου που υπάρχει και μας περιβάλλει. Σε αυτό, όμως, που καταλήγουμε είναι ότι το μάτιασμα και το ξεμάτιασμα είναι μέρος της κουλτούρας μας και γι' αυτό δεν χρειάζεται να το απορρίψουμε.

Ευχές για ξεμάτιασμα και τρόποι για να αντιμετωπίσετε την βασκανία.

Το ξεμάτιασμα γίνεται με ευχές, προσευχές και μεθόδους που περιγράφονται σε αυτό το άρθρο. Με τον όρο μάτιασμα ή κακό μάτι ή βασκανία, αναφερόμαστε σε μια ευρέως διαδεδομένη πεποίθηση, ότι ένας άνθρωπος μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά από την κακή ενέργεια, την ζήλια, το θαυμασμό ή ακόμα και μια απλή ματιά, ενός άλλου !

Τώρα, το αν υπάρχει ή όχι κακό μάτι, αποτελεί μία άλλη συζήτηση.

Πότε χρειάζεστε ξεμάτιασμα ; Πως θα διώξετε το κακό μάτι ;

Μήπως λοιπόν χρειάζεστε ξεμάτιασμα; Νοιώθετε εξάντληση, πονοκέφαλο, ζαλάδες, σωματική ή ψυχική κατάπτωση; Σας έχουν ματιάσει; Σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση, αν βάλετε ένα γαρύφαλλο ξερό (όχι λουλούδι, αλλά αυτό που χρησιμοποιούμε στην μαγειρική) στην φωτιά ή το κάψετε με έναν αναπτήρα και σκάσει με θόρυβο τότε είστε ματιασμένος.

Δείτε πως θα το ξεπεράσετε και θα νιώσετε καλύτερα.

Το βασικό στοιχείο της παράδοσής μας είναι ότι το ξεμάτιασμα γίνεται αφίλοκερδώς και ο ματιασμένος δεν πρέπει καν να πει ευχαριστώ σε αυτόν που τον ξεματιάζει.

Συνεπώς κάθε οικονομικό ή άλλο αντάλλαγμα σε αυτόν που ξεματιάζει, αυτομάτως ακυρώνει την ευχή !

Διώξτε το κακό μάτι με την μέθοδο και την ευχή που σας ταιριάζει :

- Ευχές από την λαϊκή παράδοση
- Ξεμάτιασμα με λάδι
- Ξεμάτιασμα από την Μικρά Ασία
- Νησιώτικο ξεμάτιασμα
- Εκκλησιαστικές ευχές
- Ευχή επί βασκανίαν (Άγιος Παΐσιος)
- Ευχή του Ιωάννη του Χρυσοστόμου
- Ξεμάτιασμα για μικρά παιδιά
- Φυλαχτά για προστασία από κακό μάτι
- Η ιστορία τής βασκανίας

Ευχές από την λαϊκή παράδοση

Η πίστη στο "κακό μάτι" έχει βαθιές ρίζες στην ελληνική παράδοση και σύμφωνα με αυτήν δεν ματιάζονται μόνο οι άνθρωποι, αλλά τα φυτά, τα ζώα, υλικά αντικείμενα ή και περιουσίες! Η Εκκλησία παραδέχεται την βασκανία, γι' αυτό και χρησιμοποιεί διάφορες ευχές για το ξεμάτιασμα.

Τα "ξεματιάσματα" διαφέρουν από τόπο σε τόπο και μεταδίδονται από τη μία γενιά στην άλλη.

Ο "ματιασμένος" που δέχεται τις ευχές, δεν πρέπει να πει "ευχαριστώ" γιατί το ξεμάτιασμα δε θα πιάσει!

Παρακάτω παραθέτουμε κάποιες ευχές, που σύμφωνα με την λαϊκή παράδοση, διώχνουν το "κακό μάτι".

Το αν πιάνουν ή όχι, θα μας το πείτε εσείς που θα τις δοκιμάσετε.

Σύμφωνα με την παράδοση, την ευχή πρέπει να σας την μάθει ένας άντρας, αλλιώς δεν θα "πετύχει" !

Το συγκεκριμένο άρθρο γράφηκε από άντρα!

Οπότε, μπορείτε και οι ίδιοι ακολουθώντας τις οδηγίες να προβείτε σε "ξεμάτιασμα" ακόμη και του εαυτού σας.

Ξεμάτιασμα με λάδι.

Σε ένα μικρό φλιτζάνι ή πιατάκι, βάζετε δύο δάχτυλα νερό. Σε ένα μπολάκι, ρίχνετε λίγο ελαιόλαδο. Αρχίζετε ο ξεμάτιασμα λέγοντας "Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος για τον/την (αναφέρετε το όνομα του/της ματιασμένου /ης)". Παράλληλα σταυρώνετε τρεις φορές το φλιτζάνι ή το πιάτο με το νερό.

Στην συνέχεια, πρέπει να πείτε μόνο μία από τις παρακάτω ευχές:

Ευχή 1: "Ιησούς Χριστός νικά κι όλα τα κακά σκορπά".

Ευχή 2: "Ιησούς Χριστός νικά, κι αν είναι μάτι το σκορπά, η κυρά η Παναγιά".

Ευχή 3: "Άγιοι Ανάργυροι και θαυματουργοί, δωρεάν ελάβατε δωρεάν δότε ημίν".

Την ώρα που το λέτε αυτό, ρίχνετε μία μόνο σταγόνα από το λάδι, μέσα στο νερό. Επαναλαμβάνετε δύο φορές ακόμα την ίδια ευχή και ρίχνετε άλλες δύο σταγόνες λάδι στο ποτήρι με το νερό. Αν όταν πέσουν επάνω στην επιφάνεια του νερού ενωθούν σε μία και απλώσουν στο νερό, τότε ξέρουμε ότι ο άλλος είναι ματιασμένος. Αντίθετα αν μείνουν ξεχωριστά χωρίς να διαλυθούν πάνω στο νερό, δεν είναι ματιασμένος.

Αν διαπιστώσετε ότι είναι ματιασμένος, διαβάστε τα παρακάτω λόγια "Βασκανία πέρασε και τα δέντρα ξερίζωσε. Βασκανία πού υπάγεις και τα δέντρα ξεριζώνεις. Πάνω στο κεφάλι του (της), να του (της) πιω το αίμα. Βασκανία λείψε από το κεφάλι του/της και πήγαινε στα μονόκερα, δίκερα, τρίκερα, τετράκερα, πεντάκερα, εξάκερα, επτάκερα, οκτάκερα, εννιάκερα, δεκάκερα, εντεκάκερα, δωδεκάκερα, εις το πυρ το εξώτερον το ετοιμασμένο, το μυρισμένο και εις τον Θεό παραδομένο στ' άγρια βουνά και στ' άκαρπα δέντρα έξω το κακό, έξω το κακό, έξω το κακό".

Επίσης μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την παρακάτω προσευχή.

Ιησούς Χριστός επέρασε και πάλι ξαναπέρασε. Το ραβδί του ακούμπησε τον όφη και την όφισσα και την κακιά γειτόνισσα. Άγιοι Ανάργυροι θαυματουργοί, Κοσμά και Δαμιανέ, δωρεά ελάβατε, δωρεά να δώσετε του (λέμε το όνομα του ατόμου που έχει ματιαστεί), το κακό να σκορπίσετε. Ιησούς Χριστός νικά και όλα τα κακά σκορπά, η κυρά η Παναγιά που σκορπίζει τα κακά (την τελευταία φράση επαναλαμβάνουμε τρεις φορές).

Ξεμάτιασμα από την Μικρά Ασία

Στην αρχή, μετράμε από το 1 έως το 9.

Συνεχίζουμε με την ευχή :

Μάτια που τον/την ματιάσανε, τρία είναι καλά να τον γιατρέψουν, πατήρ υιός και άγιο πνεύμα, και του/της (λέμε το όνομα του ανθρώπου που ξεματιάζουμε) το κακό, στην γη να σκορπιστεί και την υγεία του να' χει!

Νησιώτικο ξεμάτιασμα

Ξεκινάμε λέγοντας "Στο όνομα του/της..." και αναφέρουμε το όνομα του προσώπου που ξεματιάζουμε.

Επαναλαμβάνουμε τρεις φορές την παρακάτω ευχή:

Σταυρός στον ουρανό, Σταυρός στη γη, κι αν είναι μάτι να φύγει.

Ανάτριχα ήρθε, ανάτριχα να φύγει.

Όση ώρα λέμε την ευχή, σταυρώνουμε τον ματιασμένο.

Στο τέλος φυσάμε τρεις φορές!

Εκκλησιαστικές ευχές

Η ορθόδοξη εκκλησία αποδέχεται την ύπαρξη της βασκανίας, αλλά τη συνδέει με "πονηρά πνεύματα" και υπο-στηρίζει ότι οι ευχές ενάντια στο κακό μάτι, πρέπει να διαβάζονται μόνο από ιερείς και όχι από τον καθέναν μας !

Ο Άγιος Νεκτάριος και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, αναφέρουν ότι η Βασκανία είναι πάθος. Ο Άγιος Νεκτάριος τονίζει στο βιβλίο του "γνώθι σ αυτόν", ότι σαν αιτία της Βασκανίας διακρίνει ότι υπάρχει μέσα στην καρδιά του Βάσκανου ανθρώπου, το μίσος, η ζήλια και ο φθόνος. Για αυτό και κατατάσσει την Βασκανία στα πάθη. Σύμφωνα λοιπόν με την Ορθόδοξη Εκκλησία, η βασκανία δεν είναι μια απλή ενέργεια των οφθαλμών, αλλά ένα φοβερό πάθος. Και πίσω από αυτό το πάθος, κατά τον Άγιο Νεκτάριο και τους Πατέρες της Εκκλησίας, κρύβεται πάντοτε ένας δαίμονας, αυτός που αποκαλούν "βάσκανο δαίμονα".

Διαβάστε παρακάτω τις εκκλησιαστικές ευχές. Αν δεν υπάρχει ιερέας, μπορεί να ειπωθεί απλά σαν προσευχή από το άτομο που έχει το πρόβλημα. Τις παρακάτω ευχές τής Εκκλησίας συστήνει και ο Άγιος Παΐσιος στο σύγγραμμά του "Γέροντος Παϊσίου Αγιορείτου Λόγοι Α΄, Με πόνο και αγάπη για τον σύγχρονο άνθρωπο, Ιερόν Ησυχαστήριο «Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος» Σουρωτή Θεσ/νίκης 1998,σ.109

Ευχή επί Βασκανίαν (Άγιος Παΐσιος).

Του Κυρίου δεηθώμεν.

Κύριε ο Θεός ημών, ο Βασιλεύς των αιώνων, ο παντοκράτωρ και παντοδύναμος, ο ποιών πάντα και μετασκευάζων μόνω τω βούλεσθαι, ο την επταπλάσιον κάμινον και τη φλόγα την εν Βαβυλώνι εις δρόσον μεταβαλών και τους αγίους σου τρεις Παίδας σώους διαφυλάξας, ο ιατρός και θεραπευτής των ψυχών ημών, η ασφάλεια των εις σε ελπίζόντων, σου δεόμεθα και σε παρακαλούμεν, απόστησον, φυγάδευσον και απέλασον πάσαν διαβολικήν ενέργειαν, πάσαν σατανικήν έφοδον και πάσαν επιβουλήν, περιέργειάν τε πονηρά και βλάβη των οφθαλμών βασκανίαν των κακοποιών και πονηρών ανθρώπων υπό του δούλου σου [όνομα του ματιασμένου/ης], και ή υπό ωραιότητος ή ανδρείας ή ευτυχίας ή ζήλου και φθόνου ή βασκανίας συνέβη, αυτός, φιλόανθρωπε Δέσποτα, έκτεινον την κραταιάν σου χείρα και τον βραχιονά σου τον ισχυρόν και ύψιστον, και επισκοπών επισκόπησον το πλάσμα σου τούτο, και κατάπεμψον αυτώ Άγγελον ειρηνικόν, κραταιόν, ψυχής και σώματος φύλακα, ος επιτιμήσει και απελάσει απ' αυτού πάσαν πονηράν βουλήν, πάσαν φαρμακείαν και

βασκανίαν των φθοροποιών και πονηρών ανθρώπων, ίνα υπό σου ο σος κέτης φρουρούμενος, μετ' ευχαριστίας ψάλλη σοι "Κύριος εμοί βοηθός, και ου φοβηθήσομαι τι ποιήσει μοι άνθρωπος" και πάλιν "ου φοβηθήσομαι κακά, ότι σοι μετ' εμού ει, ότι συ ει ο Θεός, κραταιώμά μου, ισχυρός εξουσιαστής, άρχων ειρήνης, πατήρ του μέλλοντος αιώνας".

Ναι, Κύριε ο Θεός ημών, φείσαι του πλάσματός σου, και σώσον τον δούλο σου από πάσης βλάβης και επήρειας της εκ βασκανίας γινομένης, και ανώτερον αυτόν παντός κακού διαφύλαξον, πρεσβείαις τής υπερευλογημένης, ενδόξου Δεσποινής ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, των φωτοειδών Αρχαγγέλων, και παντών σου των Αγίων. Αμήν.

Ευχή τού Ιωάννη τού Χρυσοστόμου.

Ο ιατρός και θεραπευτής τών ψυχών ημών, η ασφάλεια των εις Σε ελπίζόντων. Σου δεόμεθα και σε παρακαλούμεν, φυγάδευσον και απέλασον πάσαν διαβολικήν ενέργεια, πάσαν σατανικήν έφοδον και πάσα επιβουλήν. Περιέργειαν δε πονηράν και βλάβην και οφθαλμών βασκανίαν... από του δούλου σου ή υπό ωραιότητος ή ανδρείας ή ευτυχίας ή ζήλου ή φθόνου ή βασκανίας, συνέβη και κατάπεμψον άγγελον ειρηνικόν, κραταιόν ψυχής και σώματος φύλακα, όστις επιτιμήσει και απελάσει πάσαν πονηράν βουλήν, πάσαν φαρμακείαν και βασκανίαν των φθοροποιών και φθονερών.

Ξεμάτιασμα για μικρά παιδιά

Επίσης, το παρακάτω τροπάριο συστήνεται από την Εκκλησία, σε περίπτωση μικρών ή ακόμη και αβάπτιστων παιδιών. Παίρνετε λίγο βαμβάκι, το βουτάτε σε καντήλι πού έχετε δίπλα σε εικόνες αγίων και αλείφετε το παιδί στο μέτωπο και το πρόσωπο σταυρωτά και θα πείτε τα παρακάτω λόγια.

Αν δεν έχετε καντήλι, μπορείτε και με ένα μικρό Σταυρό να τα σταυρώνετε, όσο λέτε το τροπάριο:

Σταυρός ο φύλαξ πάσης της Οικουμένης,

Σταυρός η ωραιότης της Εκκλησίας,

Σταυρός βασιλέων το κραταιώμα,

Σταυρός πιστών το στήριγμα,

Σταυρός Αγγέλων η δόξα καί των δαιμόνων το τραύμα.

Εξηγόρασας ημάς εκ της κατάρας του νόμου τω Σταυρώ προσηλωθείς και την λόγχη κεντηθείς την αθανασίαν επήγασας ημίν Σωτήρ ημών Δόξα Σοι.

Φυλακτά για προστασία από το κακό μάτι

Από την αρχή της ιστορίας του ανθρώπου βασιλείς, βασίλισσες, επίσκοποι, σουλτάνοι και απλοί άνθρωποι αποζητούν αντικείμενα με υπερφυσικές ικανότητες που θα τους βοηθήσουν προσφέροντάς τους προστασία, φέρνοντας τύχη, πλούτο, θεραπεία από ασθένειες και γενικά την επίτευξη των στόχων και την πραγματοποίηση επιθυμιών. Αυτά τα αντικείμενα είναι τα φυλακτά.

Ένα φυλακτό θα μας βοηθήσει να εστιάσουμε και να ενισχύσουμε τις δυνάμεις μας. Εστιάζοντας, κάνουμε τις σωστές σκέψεις που με την σειρά τους μας οδηγούν στις σωστές πράξεις, που με την σειρά τους θα μας οδηγήσουν στο μέλλον που επιθυμούμε.

Σαν ενισχυτής τών ιδικών μας δυνάμεων, ένα φυλακτό ενώνει το δικό μας δυναμικό με εκείνο του σύμπαντος πολλαπλασιάζοντας έτσι μια δική μας μικρή, ατομική προσπάθεια.

Από τότε που υπάρχει ο άνθρωπος, νιώθει πιο ασφαλής και πιο δυνατός φορώντας ένα αντικείμενο που έχει “προγραμματιστεί” για να τον βοηθήσει και να τον προστατεύσει.

Και πολλές φορές, συχνά, η βεβαιότητα και σιγουριά που χαρίζει η αίσθηση μιας προστασίας πέρα από τις διαστάσεις που αντιλαμβανόμαστε, μπορεί και να είναι αρκετές για να μας κάνουν να πάρουμε αυτό που θέλουμε : προστασία, αγάπη, υγεία, δύναμη.

Τέτοιου είδους φυλακτά, μπορείτε να επιλέξετε, σε πολύ προσιτές τιμές, από την μεγάλη συλλογή τού ilovezen.gr.

Η ιστορία τής Βασκανίας

Η βασκανία προέρχεται από την Μέση Ανατολή, από την οποία διαδόθηκε στην Ελλάδα, και στη συνέχεια στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Οι αρχαίοι Έλληνες, αλλά και οι Ρωμαίοι πίστευαν στη βασκανία. Εξαιρουμένων κάποιων σκεπτικιστών, η πίστη στο κακό μάτι ήταν ευρέως διαδεδομένη τόσο στα λαϊκά όσο και στα ανώτερα στρώματα της κοινωνίας. Ο Δημόκριτος, ο Αριστοτέλης, ο Πλούταρχος, ο Ηλιόδωρος και πολλοί άλλοι επιφανείς αρχαίοι συγγραφείς, αναφέρουν στα συγγράμματα τους το φαινόμενο, προσπαθώντας να του δώσουν λογική εξήγηση.

Επίσης και οι Ρωμαίοι Βιργίλιος και Κικέρων παραδεχόταν την ύπαρξη της βασκανίας. Οι Ρωμαίοι πίστευαν ότι το κακό μάτι μπορούσε να βλάψει όχι μόνο τον άνθρωπο αλλά και ότι είχε προσφιλές, όπως συγγενικά πρόσωπα, παιδιά ή ακόμη και κατοικίδια ζώα. Τα παιδιά θεωρούνταν ιδιαίτερα ευάλωτα στο κακό μάτι και οι Ρωμαίοι τα είχαν θέσει υπό την προστασία τής θεάς Cumina, η οποία είχε ως μοναδικό προορισμό να αποτρέπει την επίδραση της βασκανίας. Αργότερα, αναφορές στην βασκανία καταγράφονται στο Κοράνι, καθώς και σε Εβραϊκά ιερά κείμενα.

Τα σημερινά χρόνια, η πίστη στο κακό μάτι είναι πιο διαδεδομένη στην Μέση Ανατολή, στην δυτική αλλά και στην ανατολική Αφρική, κεντρική και νότια Ασία, αλλά και στην Ευρώπη, κυρίως στις μεσογειακές χώρες.

Στην Ελλάδα, καθώς και στην Τουρκία και τις χώρες της Μέσης Ανατολής, όπου η πλειοψηφία τού πληθυσμού είναι σκουρόχρωμη και δεν υπάρχουν πολλοί άνθρωποι με μάτια ανοικτού χρώματος, θεωρείται ότι τα ανοιχτόχρωμα και ειδικά τα μπλε μάτια μπορούν να ματιάσουν ευκολότερα.

Έτσι λοιπόν τα φυλακτά που προστατεύουν από το μάτι, έχουν μορφή μπλε ματιών.

Η Εκκλησία δεν αρνείται την βασκανία, την αποδίδει όμως σε επέμβαση του πονηρού πνεύματος και την θεωρεί έργο τού διαβόλου. Εκκλησιαστικοί συγγραφείς ταυτίζουν την βασκανία με τον φθόνο. Θεωρούν επίσης ότι η βασκανία βλάπτει όχι μόνο τον παθόντα, αλλά και εκείνον που την προκαλεί.

Με την καθιέρωση ευχών κατά της βασκανίας, αλλά και φυλακτηρίων, η εκκλησία αποδέχτηκε την ύπαρξή της.

Στις χώρες της Ανατολής, πιστεύεται ότι ο άνθρωπος περιβάλλεται από ενέργεια, την γνωστή "αύρα".

Η φθονερή ματιά είναι ικανή να τρυπήσει την αύρα και να βλάψει τον άνθρωπο.

Οι ανατολίτες θεραπευτές ξεματιάζουν συνήθως περνώντας τα χέρια τους πάνω από το σώμα του παθόντος, για να κλείσουν τις ανοικτές οπές τής αύρας τού παθόντος. Με τον τρόπο αυτόν επαναφέρουν την ζωτική ενέργεια που χάθηκε.

Πηγή : www.myastro.gr/content/ksematiasma-euxes/exeis-%E2%80%9Ckako-mati%E2%80%9D-euxes-gia-ksematiasma.html